

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет економіки моря

Кафедра фінансів

«Допущений до захисту»
Завідувач кафедри фінансів
_____ Георгій РОГОВ
« ____ » _____ 2022 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

на тему: Дослідження ліквідності та фінансової стійкості
підприємства
(на прикладі ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»)

Виконала студентка 4441 групи
_____ *Мірошниченко Л.О.*
(підпис) (П.І.Б.)

Керівник роботи
Доктор економічних наук, професор
(посада, науковий ступень, вчене звання)
_____ *Рогов Г.К.*
(підпис) (П.І.Б.)

Миколаїв -2022 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет економіки моря

Кафедра фінансів

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

доцент, к.е.н. Пащенко О.В.

(підпис)

«___» _____ 2022 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Студенту: Мірошниченко Лада Олексіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Дослідження ліквідності та фінансової стійкості підприємства (на прикладі ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»).

Керівник роботи док.економічних наук, професор Рогов Г.К.

Затверджені наказом ректора № 245-уч від “26” квітня 2022 року _____

2. Термін подачі роботи 13 червня 2022 року

3. Вихідні дані до роботи Закони України, постанови кабінету міністрів України, офіційна фінансова звітність підприємства ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»

4. Перелік питань, що належать до розробки:

Теоритичні засади оцінки ліквідності та фінансової стійкості підприємств;

Аналіз ліквідності та фінансової стійкості ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»;

Розробка основ створення підсистеми управління фінансовою стійкістю та ліквідністю ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика».

5. Перелік презентаційних матеріалів: тема, об'єкт та предмет дослідження, таб. Погляди науковців на ліквідність та фінансову стійкість, таб. Рорахунки коефіцієнтів ліквідності та фінансової стійкості, розроблені заходи для ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика», система управління фінансовою стійкістю та ліквідністю ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика».

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
IV	Мозговий А.М.		

7.Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Ном ер	Назва етапів роботи	Терміни виконання етапів роботи	Примітка
1	Визначення керівника роботи та узгодження теми	.	
2	Складання змісту та узгодження з керівником		
3	Вивчення літературних джерел		
4	Збір та систематизація інформації за темою роботи		
5	Розробка теоретичного розділу		
6	Розробка аналітичного розділу		
7	Розробка проектного розділу		
8	Розробка спеціального розділу		
9	Розробка вступу, висновків, списку джерел		
10	Розробка презентації та доповіді		

Студент _____
(підпис)

Мірошниченко Л.О.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис)

док.екон.наук,проф **Рогов Г.К.**
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1. Теоретичні аспекти щодо аналізу ліквідності та фінансової стійкості підприємства.....	6
1.1. Сутність ліквідності та її значення для оцінки фінансового стану підприємства.....	6
1.2. Характеристика фінансової стійкості, фінансового стану та його типів	9
1.3. Джерела інформації, які використовуються для аналізу ліквідності та фінансової стійкості підприємства.....	16
Розділ 2. Аналіз ліквідності та фінансової стійкості ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика».....	22
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства.....	22
2.2. Аналіз ліквідності балансу ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика».....	28
2.3. Аналіз фінансової стійкості ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика».....	30
Розділ 3. Шляхи підвищення ліквідності та покращення фінансової стійкості ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика».....	35
3.1. Напрямки підвищення ліквідності підприємства.....	35
3.2. Шляхи забезпечення фінансової стійкості підприємства	37
3.3. Створення системи управління фінансовою стійкістю та ліквідністю ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика».....	45
Розділ 4. Охорона праці на підприємстві.....	50
Висновки.....	45
Список використаних джерел.....	58
Додатки.....	62

ВСТУП

За останні роки економічна криза погіршила фінансовий стан та діяльність підприємств, і їх не можна характеризувати як стабільні й такі, що мають нормальну фінансову стійкість, а більшість із них зазнали суттєвих збитків і опинилися на межі банкрутства. Для того, щоб вижити в таких умовах, підприємствам необхідно постійно підтримувати і поліпшувати свої фінансові показники. Одними із найважливіших фінансових показників підприємств є показники ліквідності та платоспроможності. Саме в такий час особливо гостро постає питання аналізу та дослідження ліквідності й платоспроможності підприємства, пошуку нових підходів до цієї проблеми. Ліквідність і платоспроможність є об'єктивними умовами забезпечення стабільної діяльності та фінансової стійкості підприємств. Саме від цих показників залежить саме існування підприємств, адже підприємства припиняють свою діяльність здебільшого внаслідок нестачі грошових коштів, а не через недостатню рентабельність.

Фінансова стійкість підприємства відіграє важливу роль у забезпеченні розширеного відтворення та прибутковості у майбутньому. Це здатність підприємства здійснювати свою діяльність в напрямку розвитку, при цьому зберігати рівновагу власних активів і пасивів у середовищі, яке постійно змінюється. Фінансова стійкість є ключовим орієнтиром при плануванні діяльності, при впровадженні інноваційних технологій на підприємство, загалом її показники відображають рівень ризиковості функціонування.

Ліквідність підприємства є об'єктивним складним та багатогранним економічним явищем, основна проблема якої полягає в тому, що до цього часу зберігаються суттєві суперечності в трактуванні та розрахунку показника ліквідності. Застосування різних методик може призводити до абсолютно протилежних результатів, з яких випливають суперечливі висновки. Від того, наскільки якісно проведено фінансовий аналіз, залежить ефективність управлінських рішень, а відтак – ефективність роботи підприємства в цілому. І

проблема формування єдиного підходу щодо визначення поняття «ліквідності» підприємства, а також організації і методики її аналізу, який би відповідав об'єктивній економічній сутності даних явищ і обумовлює актуальність дипломної роботи.

В сучасній літературі можна зустріти багато підходів до вивчення ліквідності та фінансового стану підприємства. У цьому напрямі вітчизняними та зарубіжними вченими зроблено чимало. Відомі дослідження таких авторів, як Крамаренко Г.О., Петряєва З.Ф., Поддєрьогін А.М., Подольська В.О., Савицька Г.В., Руденко Л.В., Тарасенко Н.В., Терещенко О.О., Фролова Т.О., Цал-Цалко Ю.С., Шеремет А.Д. та ін.

Об'єктом дослідження роботи є процес формування ліквідності та фінансової стійкості підприємств.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та методичних методів щодо поліпшення ліквідності та фінансової стійкості ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика».

Мета дослідження полягає у розробці методичних рекомендацій щодо управління ліквідністю та фінансової стійкості підприємства на прикладі ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика».

Для досягнення поставленої мети в дипломній роботі вирішуються такі завдання:

- вивчити сутність ліквідності та її значення для оцінки фінансового стану підприємства;
- навести характеристику фінансового стану та його типів;
- розглянути джерела інформації, які використовуються для аналізу ліквідності та фінансового стану підприємства;
- навести організаційно-економічну характеристику підприємства;
- провести аналіз ліквідності балансу ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»;
- провести аналіз фінансової стійкості ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»;

- запропонувати шляхи підвищення ліквідності та покращення фінансового стану ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика».

В роботі використовувалась сукупність методів, таких як: теоретичного узагальнення, метод наукових абстракцій, індукції та дедукції, аналізу та синтезу – для уточнення економічних категорій; статистичні та графічні методи – для аналізу діяльності підприємства; логічного узагальнення – при формулюванні висновків.

Інформаційною базою для написання роботи послужили нормативно-правові акти, монографічна література, періодичні видання, а також фінансова звітність підприємства за 2020-2021 роки. Обробка даних здійснювалась за допомогою сучасних інформаційних технологій.

Наведені в роботі пропозиції щодо підвищення ліквідності та покращення фінансового стану підприємства можуть бути застосовані у подальшій діяльності ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЩОДО АНАЛІЗУ ЛІКВІДНОСТІ ТА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність ліквідності та її значення для оцінки фінансового стану підприємства

На сучасному етапі економічного розвитку будь-якого підприємства, значну роль відіграє фінансова стійкість, яка формується в процесі всієї господарської діяльності. Особливе значення при цьому набуває своєчасна та об'єктивна оцінка ліквідності підприємства, оскільки жодний керівник не повинен нехтувати потенційними можливостями підвищення фінансової стійкості свого господарства [1, с. 38].

Ліквідність є критерієм оцінки фінансового стану підприємства.

Ліквідність підприємства – це його спроможність перетворювати свої активи на гроші для виконання всіх необхідних платежів у міру настання їх строку. Під ліквідністю розуміють можливість реалізації матеріальних та інших цінностей і перетворення їх у грошові кошти [2, с. 135-137].

Підходи вітчизняних вчених до визначення сутності ліквідності наведено в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Визначення вченими поняття ліквідності

Автор	Визначення поняття
Лазаришина І.Д. [3, с. 42]	Ліквідність – це фінансова можливість підприємства ліквідувати свої поточні зобов'язання перед різними кредиторами
Горбачова О.М. [4, с. 97]	Ліквідність – це спроможність підприємства швидко і з мінімальними втратами перетворювати свої активи на кошти
Власова Н.О. та ін. [5, с. 283]	Ліквідність підприємства – це його здатність нести відповідальність різними видами активів, окремо або в цілому, за своїми платіжними зобов'язаннями у будь-який момент часу поточного і планового періодів згідно з укладеними договорами, при цьому вона може бути забезпечена як приростом активів, так і приростом пасивів.

Парасій-Вергуненко І.М. [6, с. 83]	Ліквідність – це міра спроможності підприємства своєчасно забезпечувати свої зобов'язаннями грошовими коштами, отриманими від реалізації відповідних його активів.
Поддєрьогін А.М. та ін. [7 с. 460]	Ліквідність підприємства - це його здатність швидко продати активи й одержати гроші для оплати своїх зобов'язань. Ліквідність підприємства характеризується співвідношенням величини його високоліквідних активів (грошові кошти та їх еквіваленти, ринкові цінні папери, дебіторська заборгованість) і короткострокової заборгованості.
Ситник Н.С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф. [8, с. 209]	Ліквідність – це здатність підприємства швидко погашати свою заборгованість; вона характеризує готовність і швидкість, з якою оборотні кошти можуть бути перетворені на грошові в результаті їхньої реалізації.

Таким чином, ліквідність можна розглядати, як час, необхідний для продажу активу, і суму, одержану від продажу активу. Ліквідність становить одну із необхідних умов забезпечення платоспроможності підприємства.

Суттєвою ознакою ліквідності є формальне перевищення (у вартісній оцінці) оборотних активів над короткостроковими пасивами. Чим більше це перевищення, тим сприятливіший фінансовий стан підприємства. Водночас варто уникати ситуації збереження залишків коштів та інших резервів високоліквідних активів на довгий термін поза виробничим процесом, бо це призводить до зниження рентабельності виробництва. Про погіршення можливостей ліквідності компанії свідчить збільшення імобілізації власних активів, що виявляється в появі неліквідів, простроченої дебіторської заборгованості, векселів одержаних, прострочених тощо [1, с. 39].

Залежно від рівня забезпеченості зобов'язань підприємства ліквідними активами виокремлюють чотири типи ліквідності: абсолютну, нормальну, недостатню і високонедатну ліквідність. Для підприємств, які мають абсолютну і нормальну ліквідність, властива поточна і перспективна платоспроможність. За недостатку ліквідності виникає періодична неплатоспроможність, а за високого рівня нестатку ліквідності – хронічна неплатоспроможність. Тому на основі аналізу ліквідності активів надають оцінку платоспроможності підприємства.

Під час оцінювання ліквідності підприємства аналізу підлягає достатність

поточних (оборотних) активів для погашення поточних зобов'язань, тобто короткострокової кредиторської заборгованості.

Аналіз ліквідності підприємства проводиться на основі даних балансу і може бути проведений шляхом співставлення безпосередньо балансових показників активів та пасивів, а також шляхом розрахунку фінансових коефіцієнтів.

Для оцінки реального ступеня ліквідності підприємства необхідно провести аналіз ліквідності балансу. Ліквідність балансу визначається як ступінь покриття зобов'язань підприємства його активами, термін перетворення яких у гроші відповідає терміну погашення зобов'язань. Для визначення ліквідності балансу варто зіставити результати по кожній групі активів і пасивів [6, с. 84].

Всі активи підприємства залежно від ступеня ліквідності, тобто швидкості перетворення в кошти, можна умовно поділити на такі групи:

1. Найбільш ліквідні активи (A1) – суми по всіх статтях коштів, що можуть бути використані для виконання поточних розрахунків негайно. В цю групу включають також короткострокові фінансові вкладення (цінні папери).

2. Швидкоореалізовані активи (A2) – активи, для обертання яких потрібен певний час. У цю групу включають дебіторську заборгованість та інші оборотні активи.

3. Повільноореалізовані активи (A3) – найменш ліквідні активи. Це запаси, дебіторська заборгованість, податок на додану вартість тощо.

4. Важкоореалізовані активи (A4) – активи, які призначені для використання в господарській діяльності протягом тривалого періоду часу. В цю групу включають статті I розділу активу балансу «Необоротні активи». Перші три групи активів протягом усього господарського періоду можуть постійно змінюватися та відносяться до поточних активів підприємства. Поточні активи більш ліквідні, ніж всі інші активи підприємства. Пасиви балансу по мірі зростання строків погашення зобов'язань групуються наступним чином:

1. Найбільш термінові зобов'язання (П1) – кредиторська заборгованість, розрахунки по дивідендах, інші короткострокові зобов'язання, а також позики не погашені в термін.

2. Короткострокові пасиви (П2) – короткострокові кредити банків та інші позики, які підлягають погашенню на протязі 12 місяців після звітної дати.

3. Довгострокові пасиви (П3) – довгострокові кредити та інші довгострокові пасиви – статті III розділу пасиву балансу «Довгострокові зобов'язання».

4. Постійні пасиви (П4) – статті I розділу балансу «Власний капітал».

Підприємство вважається ліквідним, якщо його поточні активи перевищують його короткострокові зобов'язання. Баланс вважається абсолютно ліквідним, якщо виконуються умови: $A1 > П1$, $A2 > П2$, $A3 > П3$, $A4 < П4$ [3, с. 42].

На другому етапі аналізу ліквідності підприємства розраховують та аналізують основні показники ліквідності. Їх застосовують для оцінки можливостей підприємства виконувати свої короткострокові зобов'язання. Показники ліквідності надають уявлення про платоспроможність підприємства не тільки на конкретну дату, а й на випадок надзвичайних ситуацій.

Аналіз ліквідності необхідний не тільки для підприємств з метою оцінки і прогнозування фінансової діяльності, але й для зовнішніх інвесторів. Перш ніж видавати кредит, зовнішній інвестор повинен упевнитися в кредитоспроможності позичальника. То ж повинні зробити і підприємства, які хочуть вступити у економічні відносини один з одним. Особливо важливо знати про фінансові можливості партнера, якщо виникає питання про надання йому комерційного кредиту або відстрочення платежу [9, с. 122].

1.2. Характеристика фінансової стійкості, фінансового стану та його типів

Фінансова стійкість підприємства є однією з найважливіших характеристик діяльності кожного підприємства.

Єдність у питанні визначення сутності фінансової стійкості фахівцями ще не досягнута як і єдність у критеріях впливу на фінансову стійкість. Погляди ряду науковців на визначення сутності фінансової стійкості наведені у табл. 1.2.

Вирізняють два основних підходи до трактування терміну фінансова стійкість. Прихильники першого підходу визначають поняття «фінансова стійкість», як вузький критерій характеристики фінансового стану підприємства, його платоспроможність у вигляді стану активів та пасивів господарюючого суб'єкта. Інші вчені визначають фінансову стійкість підприємства, спроможність ведення конкурентної діяльності та його залежності від залучених коштів.

Погляди різних науковців на визначення сутності фінансової стійкості наведені у табл. 1.2.

Таблиця 1.2.

Автор	Визначення поняття
Єнсен М., Чернавскіс К. [10, с. 39]	Фінансова стійкість характеризується позитивною динамікою індексу FCFE (відношення чистих грошових потоків до власного капіталу)
Леон П. [11, с. 14]	Фінансова стійкість неприбуткової організації - це здатність одержати необхідний дохід для забезпечення стабільних або зростаючих темпів розвитку
Школьник І. О. [12, с. 120]	Фінансова стійкість підприємства – це динамічна інтегральна характеристика його спроможності до мобільності фінансових ресурсів при мінімальному ризику для здійснення господарської діяльності, під впливом факторів зовнішнього та внутрішнього середовища
К. Друрі [13, с. 113], К. Хеддервік [14, с. 132]	Оцінка фінансової стійкості підприємства визначається його фінансовою незалежністю.
Бедринєць М.Д., Довгань Л.П. [15, с. 171]	Фінансова стійкість характеризує можливість підприємства своєчасно поповнювати виробничі запаси, вести розрахунки і здійснювати платежі за рахунок власних джерел. Фінансова стійкість підприємства залежить від ефективного управління фінансовими ресурсами і визначається оптимальною структурою активів, оптимальним співвідношенням власних і позикових коштів, оптимальним співвідношенням активів та джерел їх фінансування.
Ситник Н.С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф. [8, с. 162]	Фінансова стійкість – характеристика стабільності фінансового стану підприємства, яка забезпечується високою часткою власного капіталу в загальній сумі використовуваних

Таким чином можна дійти висновку, що фінансова стійкість це такий стан фінансових ресурсів підприємства, за якого раціональне розпорядження ними є гарантією наявності власних коштів, стабільної прибутковості та забезпечення процесу розширеного відтворення. Фінансова стійкість — один із головних чинників, що впливає на досягнення підприємством фінансової рівноваги та фінансової стабільності [16, с. 186-187].

Залежно від ступеня забезпеченості запасів і витрат розрізняють чотири типи фінансової стійкості підприємства: стійкість вважається, абсолютною, переважно, якщо власного оборотного капіталу достатньо для забезпечення запасів і витрат; нормальною – забезпеченість запасів власними оборотними коштами та довгостроковими зобов'язаннями та забезпеченням; нестійким, передкризовим або критичним фінансовий стан вважається, коли для забезпечення запасів і витрат використовуються окрім власного оборотного капіталу та довгострокових позикових джерел, також і короткострокові кредити банків; кризовим – коли для забезпечення запасів і витрат зазначених джерел недостатньо, тобто підприємство знаходиться на межі банкрутства.

Таким чином, фінансова стійкість підприємства є однією з найважливіших характеристик діяльності кожного підприємства, яка забезпечується високою часткою власного капіталу в загальній сумі використовуваних фінансових засобів. При цьому, як підкреслюється, фінансова стійкість — один із головних чинників, що впливає на досягнення підприємством фінансової рівноваги та фінансової стабільності [16, с. 186-187].

Серед дослідників існують різні погляди і щодо кількості та розрахунку часткових показників фінансової стійкості, кількість яких у різних системах оцінки коливається від 2 до 22 [17, с.324; 18, с.195-197; 19, с.92-95; 20].

При цьому варто погодитися із М.С.Абрютіною і А.В.Грачовим, які підкреслюють, що коли число коефіцієнтів перевищує сім, контроль над ними легко втрачається [21, с.31], та Г.К.Роговим, який не заперечуючи доцільності

використання багатьох показників у процесі поглибленого економічного аналізу, доходить висновку, що для вирішення задач стратегічного планування фінансової стійкості достатньо принаймні одного коефіцієнта з групи індикаторів залежності суб'єкта господарювання від довгострокових і короткострокових джерел фінансування [22, с.320].

Варто у цьому плані зазначити, що чинним до 2013 р. положенням НБУ «Про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків», було передбачено що для здійснення оцінки фінансового стану позичальника – юридичної особи банк має враховувати такі показники фінансової стійкості як коефіцієнти маневреності власних коштів та співвідношення залучених і власних коштів [20]; згідно ж «Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації», аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства здійснюється шляхом розрахунку коефіцієнта платоспроможності (автономії), коефіцієнта фінансування, коефіцієнта забезпеченості власними оборотними засобами та коефіцієнта маневреності власного капіталу [23].

В багатьох джерелах суть фінансової стійкості розкривається та відображається у її впливі на фінансовий стан підприємства.

Фінансова стійкість характеризується відсутністю неплатежів та причин їхнього виникнення, тобто робота підприємства є нормально рентабельною.

Фінансова стійкість досягається, якщо підприємство має:

- прибутковість (рентабельність) роботи підприємства;
- оптимальність з точки зору економічного становища підприємства розподілу прибутку, що залишається в його розпорядженні після сплати податків і обов'язкових відрахувань;
- наявність власних фінансових ресурсів не нижче від мінімально необхідного рівня для організації виробничого процесу реалізації продукції;
- раціональне розміщення основних і оборотних коштів, недопущення відволікання грошей у запаси непотрібного підприємству устаткування, яке

тривалий час не монтується і не використовується, інші позапланові і непродуктивні витрати;

- платоспроможність;
- ліквідність.

Таким чином, у наведених вище визначеннях сутність поняття «фінансова стійкість підприємства» пов'язується в основному з фінансовим станом підприємства і структурою активів і пасивів, які впливають з традиційного трактування фінансів підприємства як системи економічних відносин, які виникають в процесі формування, розподілу і використання грошових коштів (ресурсів) підприємства.

Оцінка ліквідності та фінансової стійкості підприємства є невід'ємною частиною аналізу фінансового стану підприємства. Аналіз показників фінансового стану є необхідним для виявлення причин незадовільної ліквідності та фінансової стійкості підприємства та розробки заходів, щодо поліпшення ситуації. Особливо це стосується показників прибутку та рентабельності, адже збільшення прибутковості приведе до покращення показників фінансової стійкості так само як і ліквідності так навпаки погіршення рентабельності активів та власного капіталу призводить до втрати підприємством фінансової стабільності.

Фінансовий стан характеризується системою показників, які відображають процес формування й використання фінансових ресурсів підприємства. У ринковій економіці фінансовий стан підприємства по суті характеризується кінцевими результатами його діяльності [16, 186-187].

Фінансовий стан підприємства, його стійкість та стабільність залежать від результатів його виробничої, комерційної та фінансової діяльності. Якщо поставлені завдання в даних видах діяльності успішно реалізуються, це позитивно впливає на фінансові результати фінансово-господарської діяльності підприємства.

На фінансовий стан підприємства позитивно впливають безперебійний випуск та реалізація високоякісної продукції.

Неритмічність виробничих процесів, погіршення якості продукції, труднощі з її реалізацією призводять до зменшення надходження коштів на рахунки підприємства, в результаті чого погіршується його платоспроможність. Існує і зворотний зв'язок, оскільки брак коштів може призвести до перебоїв у забезпеченні матеріальними ресурсами, а отже, у виробничому процесі.

Фінансовий стан підприємства залежить від виробничих або комерційних результатів діяльності, а також від рівня фінансової роботи на підприємстві та ефективності використання фінансових ресурсів. Чим вищими є показники виробництва та реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), чим нижчою є їх собівартість, тим вищою є рентабельність та прибуток, тим кращим є фінансовий стан підприємства.

Надійний фінансовий стан, сучасне та правильне регулювання фінансів в процесі господарської діяльності сприяють без утруднень, вчасно та в повному обсязі виконувати всі господарські заходи, а також здійснювати оплату зобов'язань, праці робітників, капітальні вкладення і вести розширене відтворення.

Метою аналізу фінансового стану є всебічна його оцінка задля:

- пошуку резервів підвищення рентабельності, виробництва і зміцнення комерційного розрахунку як основи стабільної роботи підприємства, а також виконання ним зобов'язань перед бюджетом, банком та іншими установами;
- розробки най вірогідніших передбачень і прогнозів майбутніх умов функціонування підприємства, визначення дохідності підприємства для порівняння її з аналогічними показниками інших підприємств або оцінка підприємства з погляду його ринкової вартості;
- своєчасного виявлення та усунення недоліків у господарській діяльності для визначення шляхів підвищення фінансового стану підприємства та його платоспроможності;
- виявлення змін у фінансовому стані в просторово-часовому розрізі та основних чинників, які впливають на фінансовий стан підприємства, прогнозування основних тенденцій у фінансовому стані [24, с. 30].

Для досягнення мети аналізу фінансового стану мають вирішуватись такі основні завдання:

- дослідження рентабельності підприємства;
- дослідження фінансової стійкості підприємства;
- об'єктивна оцінка динаміки та стану ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості підприємства;
- дослідження ефективності використання майна (капіталу) підприємства, забезпечення підприємства оборотними активами;
- оцінка конкурентоспроможності підприємства;
- аналіз ділової активності підприємства та його стану на ринку цінних паперів;
- визначення ефективності використання фінансових ресурсів;
- загальна оцінка фінансового стану і чинників його зміни;
- вивчення співвідношення між джерелами оборотних активів, їх розміщенням і ефективністю використання;
- додержання підприємством фінансової, розрахункової та кредитної дисципліни;
- визначення ліквідності та фінансової стійкості підприємства;
- довго- і короткострокове прогнозування стійкості фінансового стану.

Для виконання даних завдань слід вивчити:

- наявність, склад і структуру оборотних активів підприємства, причини та наслідки їх змін;
- наявність, склад і структуру джерел власних коштів підприємства, причини та наслідки їх змін;
- стан, структуру і зміни довгострокових активів;
- наявність, структуру поточних активів у сферах виробництва й обігу, причини та наслідки їх змін;
- платоспроможність і фінансову гнучкість;
- ефективність використання активів;
- окупність інвестицій.

Неефективність використання фінансових ресурсів призводить до:

- низької платоспроможності підприємства і, як наслідок, до можливих перебоїв у постачанні, виробництві та реалізації продукції;
- невиконання плану прибутку;
- зниження рентабельності підприємства;
- загрози економічних санкцій [25, с. 70].

Оцінка фінансового стану є невід'ємною частиною економічного аналізу діяльності підприємства, без якого неможливе раціональне ведення господарства будь-якого суб'єкта господарювання. Враховуючи це, фінансовий стан – одна з найважливіших сторін господарської діяльності кожного підприємства.

Отже, фінансовий стан підприємства характеризується сукупністю показників, що відбивають стан капіталу в процесі його кругообігу і здатність підприємства фінансувати свою діяльність на певний момент часу.

1.3. Джерела інформації, які використовуються для аналізу ліквідності та фінансової стійкості підприємства

Оцінка ліквідності та фінансової стійкості підприємства забезпечується нормативно-довідковими, плановими та обліковими інформаційними ресурсами. Їх комплексне використання забезпечує оцінку діяльності підприємства в динаміці, рівня виконання плану, а також обґрунтованості планових показників та діагностику досягнення нормативного сценарію господарювання [26, с. 129].

Основним джерелом даних для аналізу ліквідності та фінансової стійкості підприємства є данні фінансової звітності підприємства, а саме:

- бухгалтерського балансу (форма № 1);
- Звіту про фінансові результати (форма № 2);
- Звіту про рух грошових коштів підприємства (форма № 3);
- Звіту про власний капітал (форма № 4);

- Звіту про примітки до фінансової звітності (форма 5);
- дані статистичної звітності та оперативні дані.

У фінансовій звітності підприємства відображаються фактичні результати, які впливають з умов господарсько-фінансової діяльності підприємства.

Фінансова звітність повинна надати дохідливу, доречну, достовірну та порівнянну інформацію щодо фінансового стану, результатів діяльності підприємства, руху його грошових коштів, змін у складі власного капіталу [27].

Фінансова звітність має бути підготовлена та надана користувачам у певні терміни, які визначаються чинним законодавством. У разі надмірної затримки в наданні звітної інформації вона може втратити свою актуальність.

Дані фінансової звітності є підставою не тільки для оцінки результатів звітного періоду, а й для їх прогнозування. Так, інформація щодо фінансового стану та результатів діяльності часто використовується як підстава для прогнозування майбутнього фінансового стану [28, с. 117].

Основним документом фінансової звітності є Баланс, який складається з двох таблиць (актив та пасив), залишки в яких вказують на дві дати (на початок та на кінець року), що забезпечує аналітичність цієї форми фінансової звітності.

Бухгалтерський баланс являє собою спосіб узагальнення та угруповання майна господарства й джерел його утворення на визначену дату в грошовій оцінці.

Баланс є основним джерелом інформації про майновий і фінансовий стан підприємства. Користувачі за балансом можуть зробити висновок не лише про минулий період діяльності, а й на перспективу. Показники балансу на початок і кінець звітного періоду відображають зміни у складі необоротних активів, капіталу і зобов'язань, фінансовий стан підприємства. За ними можна визначити інвестиційну привабливість суб'єкта господарювання.

Метою складання балансу є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан підприємства на звітну дату [27].

В балансі відображаються активи, зобов'язання та власний капітал підприємства. Підсумок активів балансу повинен дорівнювати сумі зобов'язань та власного капіталу.

В активі балансу відображається вартість майна, і боргових прав підприємства (основний рахунок і оборотний капітал), в пасиві – джерела коштів (власний і залучений капітал).

Баланс підприємства складається на кінець останнього дня звітного періоду.

Оцінка ліквідності за балансом складає основні характеристики ліквідності оборотних активів, що визначається часом, необхідним перетворення на кошти. Чим менший потрібно часу для інкасації даного активу, тим вищий його ліквідність

У процесі проведення аналізу фінансового стану підприємства також використовується інформація за іншими формами бухгалтерської звітності, такими, як: Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), а також дані поточного обліку: регістрів синтетичного і аналітичного обліку, головної книги тощо. У пояснювальній записці зазвичай міститься інформація про динаміку показників і рівня впливу окремих чинників на підсумкові результати господарської та фінансової діяльності підприємства, оцінка його фінансового становища, майна, перспективи розвитку.

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) відображає ефективність діяльності підприємства за певний період. Якщо баланс відображає фінансовий стан підприємства на конкретну дату, то звіт про фінансові результати надає картину фінансових результатів за відповідний період (квартал, півріччя, 9 місяців, рік).

У звіті про фінансові результати наводяться дані про:

- дохід (виручку) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- інші операційні доходи; фінансові результати від операційної діяльності (прибуток чи збиток);
- дохід від участі в капіталі;

- інші доходи та фінансові доходи;
- фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування (прибуток чи збиток);
- фінансові результати від звичайної діяльності (прибуток чи збиток);
- надзвичайні доходи чи витрати;
- чисті прибуток чи збиток [27].

Звіт про рух грошових коштів надає інформацію про переміщення коштів підприємства протягом звітного періоду в результаті операційної (надходження протягом звітного періоду коштів від продажу продукції, від орендних операцій, платежі постачальникам, розрахунки з працівниками), інвестиційної (сплата протягом звітного періоду коштів під час придбання основних засобів, нематеріальних активів, фінансових інвестицій, надходження коштів під час продажу необоротних активів, фінансових інвестицій, надання позик, отримання дивідендів, відсотків), фінансової (отримання протягом звітного періоду коштів внаслідок емісії акцій, отримання позик, виплата відсотків і дивідендів) діяльності.

Звіт про рух грошових коштів надає змогу:

- оцінити зміни в активах підприємства, його фінансовій структурі;
- платоспроможність, можливість погасити борги, коли це необхідно;
- ліквідність;
- фінансову гнучкість;
- здатність підприємства виконувати зобов'язання, сплачувати дивіденди у майбутньому.

Звіт про власний капітал складається для відображення змін у капіталі, що виникали протягом періоду. Звіт про власний капітал повідомляє про джерела капіталу підприємства, правові обмеження щодо розподілу інвестованого капіталу, а також розподіл дивідендів та пріоритетність прав на майно підприємства [29, с. 176].

Такі дані є більш актуальними для власників та доповнюють інформацію попередніх форм фінансової звітності.

Таким чином, кожна форма фінансової звітності надає інформацію про різні аспекти діяльності підприємства, доповнюючи одна одну. Вони дозволяють подивитися на бізнес з різних точок зору і разом з цим формують його цілісний образ.

Таким чином, інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану є обов'язковою передумовою його ефективного використання для управління. Але не тільки звітність використовують для оцінки діяльності підприємства. Не менш важливу роль відіграють поточні дані бухгалтерського та оперативного обліку, а також матеріали обстежень та вибірових спостережень. У цьому зв'язку слід визначитись із системою показників, які найповніше характеризують фінансовий стан підприємства.

Висновки за розділом 1

Ознайомившись та проаналізувавши праці вітчизняних та іноземних науковців були зроблені наступні висновки, що ліквідність підприємства – це швидкість перетворення активів підприємства на грошові кошти. Були вивчені способи оцінки ліквідності.

Щодо фінансової стійкості єдність поглядів у визначенні сутності ще не досягнута, але на базі вивчених матеріалів можемо підсумувати, що фінансова стійкість підприємства – здатність суб'єкта господарювання функціонувати та розвиватися, зберігати рівновагу своїх активів та пасивів в мінливому внутрішньому середовищі, яка гарантує його постійну платоспроможність та інвестиційну привабливість в межах допустимого рівня ризику.

Для оцінки фінансової стійкості та ліквідності підприємства ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» була вивчена законодавча база для проведення даного аналізу та отримані баланси підприємства, а саме форми 1, 2 та 3 та фінансові звіти про роботу підприємства за 2020 та 2021 роки.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ ТА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТОВ «КРИВООЗЕРСЬКА ХАРЧОСМАКОВА ФАБРИКА»

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства

Товариство з обмеженою відповідальністю «Кривоозерська харчосмакова фабрика» є юридичною особою. Воно створене шляхом перетворення (реорганізації) з Закритого акціонерного товариства «Кривоозерська харчосмакова фабрика» та є правонаступником всіх його прав та обов'язків, згідно норм Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України та Закону України «Про господарські товариства».

Учасники Товариства мають право реалізовувати свої права в управлінні шляхом вкладів учасників (засновників) Товариства в результаті перетворення ЗАТ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» в ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» відповідно до письмових зобов'язань учасників Товариства про обмін акцій на частку в Статутному капіталі правонаступника та передавального акту. Статутний капітал ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» складає 1 254 360,00 грн. та сформовано учасниками (засновниками).

Основні види діяльності ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»:

- добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів;
- виробництво продуктів борошномельно – круп'яної промисловості;
- виробництво хліба та хлібобулочних виробів;
- оптова торгівля зерном;
- неспеціалізована оптова торгівля.

Господарську діяльність ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» здійснює на орендованих земельних ділянках комунальної власності відповідно до укладених договорів.

ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» є самостійним господарюючим суб'єктом, який має права юридичної особи та здійснює

виробничу, науково-дослідницьку і комерційну діяльність з метою одержання відповідного прибутку (доходу).

Підприємство має самостійний баланс, розрахункові (поточні) та інші рахунки в банку, печатку зі своїм найменуванням. Підприємство не має у своєму складі інших юридичних осіб. На базовому підприємстві застосовують сучасні засоби обчислювальної техніки, робочі місця

Джерелом формування фінансових ресурсів підприємства є прибуток від будівельно-ремонтних робіт. Підприємство користується банківськими кредитами на комерційній договірній основі. Підприємство може надавати банку на договірній основі право використовувати свої вільні кошти і встановлювати проценти за їх використання. Підприємство відповідно до законодавства України несе відповідальність за додержання вимог і норм щодо охорони, раціонального використання та відновлення до рівня встановлених нормативів земель, вод, надр, лісів, інших природних ресурсів.

Підприємство самостійно здійснює матеріально-технічне забезпечення, а також капітальне будівництво через систему прямих угод (контрактів) або через товарні біржі та інші посередницькі організації України та інших держав.

Відносини підприємства з іншими підприємствами, організаціями і громадянами в усіх сферах господарської діяльності здійснюються на основі договорів. Підприємство вільне у виборі предмета договору, визначенні зобов'язань, будь-яких інших умов господарських взаємовідносин, що не суперечать законодавству України.

Розрахунки підприємства за своїми зобов'язаннями проводяться у безготівковому та готівковому порядку через установи банків відповідно до правил здійснення розрахункових та касових операцій, затверджуваних Національним банком України.

Розмір власного капіталу підприємства знаходиться постійно в його власності та розпорядженні, є сумою початкового капіталу, який у вигляді коштів статутного фонду інвестовано в його діяльність, та власних фінансових ресурсів, які сформовані або отримані підприємством за період його діяльності.

Стартовим розміром і джерелом формування фінансових ресурсів є статутний капітал, що являє собою суму капіталу, яка необхідна для того, щоб підприємство розпочало свою діяльність. Його розмір визначається статутом або угодою про заснування підприємства.

Важливим елементом є аналіз економічної діяльності підприємства, який надає змогу побачити чи ефективно працює підприємство, чи воно збиткове, а також надає можливість реально оцінити потужність підприємства, побачити його слабкі та сильні сторони.

Спрямованість підприємства, яке діє в умовах ринкової економіки, на раціональне використання матеріальних, трудових та фінансових ресурсів в сфері товарного обертання потребує правильної постановки обліку, аудиту та аналізу витрат підприємства.

Організаційна структура управління ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» (рис. 2.1) є лінійно-функціональною.

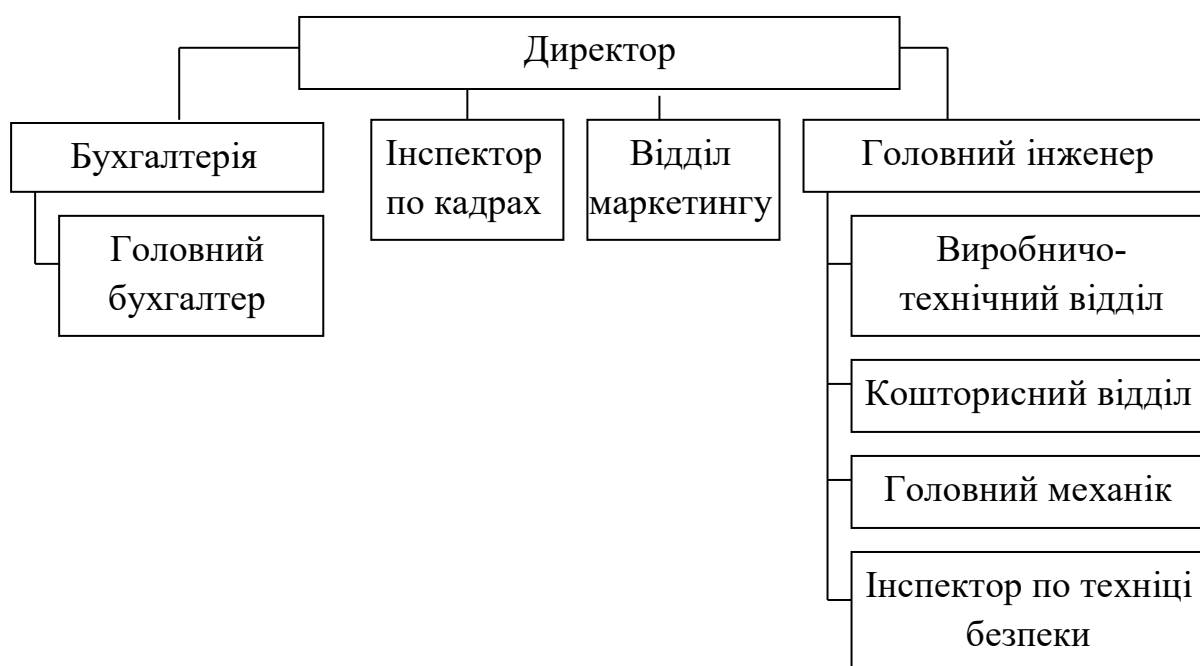

Рис. 2.1. Організаційна структура ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»

В даній структурі має місце часткове розділення управлінських функцій залежно від їх спеціалізації. Основою цієї системи є лінійні підрозділи, що здійснюють в організації основну роботу і обслуговуючі їх спеціалізовані

функціональні підрозділи. Позитивними моментами в даній системі управління є:

- централізація влади;
- наявність численних правил і стандартів, що забезпечують однорідність виконання співробітниками своїх обов'язків;
- чіткий поділ праці призводить до висококласним фахівцям;
- об'єктивна система винагороди.

У ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» діє єдина адміністративна система з єдиним штатним розкладом.

Вищу виконавчу владу на ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» має директор, який здійснює поточне управління діяльності підприємства. Директорові підпорядковуються чотири заступниками, до підпорядкування яких належать свої підрозділи. Між ними існує тісний взаємозв'язок.

Директор ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» незалежно приймає рішення щодо поточного управління підприємством, окрім питань, які належать виключно до юрисдикції засновників. Контроль за діяльністю підприємства здійснюють засновники спільно з директором, а також частково кожний співробітник. Директор виконує такі функції:

- організація роботи всієї компанії та кожного співробітника в ній;
- планування та управління персоналом;
- навчання нових працівників;
- ведення заказів клієнтів та контроль виконання завдань працівниками.

Директор має великий досвід і високу кваліфікацію в сфері діяльності підприємства, а саме роздрібної торгівлі продуктами харчування.

Кожен працівник в кінці місяця звітує у письмовій формі перед директором щодо результатів роботи, витрат часу та фінансових витрат. Директор в свою чергу кожного тижня проводить робочі наради з керівниками відділів, а кожного місяця – загальнофірмові наради, на яких кожен працівник може висловити свої побажання та бачення щодо подальшого розвитку компанії.

Директор ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» також приймає рішення щодо найму працівників, їх навчання, мотивації та звільнення.

Бухгалтерський облік на ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» ведеться у відповідності до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» з впровадженням регістрів обліку господарських операцій у вигляді журналів, в яких узагальнюється інформація на синтетичних рахунках, передбачених Планом рахунків, який підприємство використовує для ведення бухгалтерського обліку.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку на ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» несе директор підприємства. Ведення бухгалтерського обліку на підприємстві здійснюється бухгалтерською службою, яку очолює головний бухгалтер.

Бухгалтерська служба ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» на чолі з головним бухгалтером забезпечує формування повної і достовірної інформації про результати діяльності та майновий стан підприємства, необхідної для прийняття ефективних рішень, здійснення контролю за використанням матеріальних, трудових, фінансових ресурсів і попередження негативних явищ у господарській діяльності.

Основним завданням головного бухгалтера ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» є організація бухгалтерського обліку та керівництво колективом бухгалтерської служби для ефективного ведення бухгалтерського обліку. Вказівки та розпорядження головного бухгалтера в межах його компетенції є обов'язковими для виконання всіма працівниками підприємства.

На бухгалтерію ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» покладені обов'язки вести бухгалтерський облік підприємства та формувати його фінансову звітність у відповідності до встановлених вимог та положень.

Окрім облікових, бухгалтери ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» займаються також й загальноекономічними, фінансовими, плановими питаннями та прогнозуванням діяльності підприємства на найближчу й довгострокову перспективу тощо.

На підставі даних фінансової звітності ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» за 2020-2021 рр. (Додатки А – Г) проведемо аналіз основних фінансових показників діяльності підприємства (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Аналіз основних фінансових показників діяльності ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» за 2020-2021 роки

Показники	Роки		Відхилення	
	2020	2021	Абсолютне, +,-	Відносне, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	62097	60996	-1101	-1,78
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	44625	51964	+7339	16,45
Валовий прибуток, тис. грн.	17472	9032	-8440	-48,31
Інші операційні доходи, тис. грн.	6581	17802	+11221	170,51
Адміністративні витрати, тис. грн.	2343	2604	+261	11,14
Витрати на збут, тис. грн.	10562	11353	+791	7,49
Інші операційні витрати, тис. грн.	4170	4627	+457	10,96
Фінансовий результат від операційної діяльності, тис. грн.	6978	8250	+1272	18,23
Фінансові витрати, тис. грн.	1015	404	-611	-60,2
Чистий прибуток, тис. грн.	5177	6434	+1257	24,28
Середня кількість працівників, осіб	70	71	+1	1,43
Продуктивність праці, тис. грн./осіб	887,1	859,1	-28,0	-3,16
Рентабельність основної діяльності, %	8,3	10,6	+2,3	27,71

Як бачимо, чистий дохід від реалізації продукції ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» в 2021 році зменшився на 1101 тис. грн., або на 1,78% порівняно з 2020 роком. Інші операційні доходи підприємства збільшились на 11221 тис. грн., або на 170,51%, а інші операційні витрати – на 457 тис. грн., або на 10,96%.

Адміністративні витрати підприємства збільшились на 261 тис. грн., або на 11,14%, витрати на збут – на 791 тис. грн., або на 7,49%.

Чистий прибуток ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» в 2021

році збільшився на 1257 тис. грн., або на 24,28% порівняно з 2020 роком. Це вплинуло на зростання рентабельності основної діяльності (на 2,3, або на 27,71%). Це є позитивною тенденцією в діяльності підприємства.

2.2. Аналіз ліквідності балансу ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»

Фінансовий стан підприємств можна оцінювати з точки зору його короткострокової та довгострокової перспектив. У короткостроковій перспективі критерієм оцінки фінансового стану підприємства є його ліквідність і платоспроможність, тобто спроможність своєчасно й в повному обсязі розрахуватися за короткостроковими зобов'язаннями [30, с. 124].

Для аналізу ліквідності балансу ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» за 2020-2021 рр. використовуємо аналітичну табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Аналіз ліквідності балансу

ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» за 2020-2021 рр.

Актив	2020 р.	2021 р.	Пасив	2020 р.	2021 р.
1. Найбільш ліквідні активи	1689	788	1. Найбільш термінові зобов'язання	2735	2766
2. Швидко реалізовані активи	12277	4730	2. Короткострокові пасиви	0	0
3. Повільно реалізовані активи	23443	37039	3. Довгострокові пасиви	0	1650
4. Важкореалізовані активи	66859	70013	4. Постійні (стійкі) пасиви	101533	108154
Баланс	104268	112570	Баланс	104268	112570

За даними, наведеними в таблиці 2.2, можна зробити наступні висновки.

У ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» було недостатньо абсолютно ліквідних активів для погашення найбільш строкових зобов'язань,

оскільки розмір найбільш ліквідних активів був меншим, ніж найбільш термінові зобов'язання. Отже, у підприємства було недостатньо потенційних засобів (швидко реалізовані активи) для покриття поточних зобов'язань (короткострокові пасиви). Обсяг активів, які повільно реалізуються, був більшим, ніж обсяг довгострокових пасивів, тобто підприємство має невисокий ступінь залежності від довгострокових запозичених коштів. Постійні (стійкі) пасиви ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» були більшими, ніж важкореалізовані активи. Це означає, що всі необоротні активи та частина оборотних активів підприємства сформовані не за рахунок власних коштів підприємства. Це вказує на те, що ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» мало невисокий рівень фінансової стійкості.

Отже, в цілому баланс ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» за 2020-2021 роки не був абсолютно ліквідним.

Оцінюючи ліквідність, розраховують три коефіцієнти: коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт покриття (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Аналіз платоспроможності ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»
за 2020-2021 роки

Найменування показників	Нормативне обмеження	Формула розрахунку	2020 р.	2021 р.
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$K_{ал} > 0,2$	Грошові кошти та їх еквіваленти / Поточні зобов'язання	0,62	0,29
Коефіцієнт покриття	$K_{п} > 2$	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	13,68	15,38
Коефіцієнт швидкої ліквідності	$K_{тл} > 1$	Оборотні активи - Запаси / Поточні зобов'язання	5,14	6,61

За наведеними даними можна зробити наступні висновки.

Рівень коефіцієнту абсолютної ліквідності свідчить про те, що протягом аналізованого періоду підприємство своїми грошовими засобами було

неспроможне сплатити короткострокові зобов'язання. В 2020 році підприємство було в змозі сплатити короткострокові зобов'язання у розмірі 62%, а в 2021 році – 29%.

Значення коефіцієнту покриття протягом аналізованого періоду було в межах норми. Протягом аналізованого періоду даний показник збільшувався, що є позитивною тенденцією.

Коефіцієнт швидкої ліквідності ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» протягом аналізованого періоду знаходився на рівні, вищому за його нормативне значення. Це свідчить про те, що у підприємства достатньо потенційних засобів платежу для розрахунку за короткостроковими зобов'язаннями.

Таким чином, можна зробити висновок, що ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» характеризується достатнім рівнем платоспроможності, що вказує на незалежність підприємства від позичених коштів.

2.3. Аналіз фінансової стійкості ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»

Оцінка фінансової стійкості є невід'ємною частиною економічного аналізу діяльності підприємства, без якого неможливе раціональне ведення господарства будь-якого суб'єкта господарювання.

Фінансову стійкість підприємства оцінюють за допомогою абсолютних і відносних показників. За абсолютний показник фінансової стійкості приймають наявність власних оборотних коштів. Це розрахунковий показник. Він визначається як різниця між поточними активами і поточними зобов'язаннями:

$$\text{НВОК} = \text{Пр АБ} - \text{ПБ}, \quad (2.1)$$

де Пр АБ – поточні активи, тобто підсумок за II розділом активу балансу;
ПБ – поточні зобов'язання, підсумок за III розділом пасиву балансу.

Цей розрахунковий показник показує, яка сума поточних активів сформована за рахунок власного капіталу.

За даними балансів ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» за 2020-2021 роки (Додатки А, В) можна визначити наявність власних оборотних коштів (НВОК).

$$\text{НВОК}_{\text{на 01.01.2020 року}} = 37181 - 9652 = 27529 \text{ тис. грн.}$$

$$\text{НВОК}_{\text{на 31.12.2020 року}} = 37409 - 2735 = 34674 \text{ тис. грн.}$$

$$\text{НВОК}_{\text{на 31.12.2021 року}} = 42536 - 2766 = 39770 \text{ тис. грн.}$$

Як бачимо, протягом 2020-2021 років активи підприємства були сформовані повністю за рахунок власних коштів. Протягом аналізованого періоду цей показник збільшився на 12241 тис. грн. (39770 – 27529), що оцінюється позитивно.

Отже, ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» в змозі повністю погашати власні зобов'язання.

Аналіз власних оборотних коштів ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» за 2020-2021 роки проведемо в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Аналіз власних оборотних коштів ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»
за 2020-2021 роки

№	Показник	На 01.01.2020 року	На 31.12.2020 року	На 31.12.2021 року	Відхилення 2021 р. від 2020 р. (+, –)
1.	Загальна сума поточних активів, тис. грн.	105508	104268	112570	+7062
2.	Загальна сума короткострокових зобов'язань, тис. грн.	9652	2735	2766	-6886
3.	Величина власних оборотних коштів, тис. грн.	13441	34674	38141	+24700
4.	Частка в сумі поточних активів, %:				
	- власних оборотних коштів (рядок 3 : рядок 1) · 100	12,74	33,26	33,89	+21,15
	- позикового капіталу (рядок 2 : рядок 1) · 100	9,15	2,63	2,46	-6,69

Як видно із розрахункових показників в таблиці 2.4, частка власних оборотних коштів в сумі поточних активів підприємства протягом аналізованого періоду зросла на 21,15%. Відповідно, зменшилась частка позикового капіталу (на 6,69%). Це свідчить про посилення фінансової незалежності підприємства та покращення його фінансового стану.

Для успішної діяльності ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» необхідно й в подальшому продовжувати забезпечувати зростання власних оборотних коштів підприємства.

Аналіз фінансової стійкості (платоспроможності) ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» за 2020-2021 роки проведемо шляхом розрахунку та оцінки таких коефіцієнтів (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Розрахунок основних показників фінансової стійкості
ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» за 2020-2021 рр.

№	Показник	На 01.01.2020 року	На 31.12.2020 року	На 31.12.2021 року	Відхилення 2021 р. від 2020 р. (+, -)
1.	Коефіцієнт фінансової автономії	0,78	0,98	0,96	+0,18
2.	Коефіцієнт фінансової залежності	1,29	1,03	1,04	-0,25
3.	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,17	0,35	0,36	+0,19
4.	Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень	0,21	0,00	0,03	-0,18
5.	Коефіцієнт довгострокового залучення коштів	0,14	0,00	0,02	-0,12
6.	Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	0,86	0,00	0,99	+0,13

Як видно з розрахунків, коефіцієнт фінансової автономії в 2021 році збільшився порівняно з попереднім роком на 0,18. Це означає що ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» стає більш стабільним та незалежним від зовнішніх кредиторів. Значення даного показника свідчить про те, що ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» спроможне виконати зовнішні

зобов'язання за рахунок власних активів, тобто підприємство не залежить від позикових джерел.

Зворотним коефіцієнту фінансової автономії є коефіцієнт фінансової залежності. Оскільки протягом аналізованого періоду значення даного коефіцієнту перевищувало одиницю, то це свідчить про те, що власники повністю його не фінансують. Тобто підприємство залежить від зовнішніх джерел фінансування.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу показує, яка частина власного оборотного капіталу перебуває в обороті. Цей показник характеризує ту частину власного капіталу підприємства, яка є джерелом покриття його поточних активів. Збільшення цього показника в 2021 році порівняно з 2020 роком на 0,19 є позитивною тенденцією для ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика».

Отже, ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» відрізняється високим рівнем маневреності власного капіталу, що обумовлено низькою часткою власних коштів у структурі пасивів підприємства. Позитивним моментом є збільшення значення цього коефіцієнта в динаміці.

Зниження коефіцієнту довгострокового залучення коштів в 2021 році на 0,12 порівняно з 2020 роком є позитивною тенденцією. Це означає, що підприємство менше залежить від зовнішніх інвесторів.

Взагалі можна зробити висновок про те, що ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» є фінансово стійким підприємством.

Висновки до розділу 2

Проведений аналіз основних показників діяльності ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» бачимо, що чистий дохід від реалізації продукції знизився на 1,78%, але чистий дохід підприємства ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» в 2021 році збільшився на 1257 тис. грн., або на 24,28% порівняно з 2020 роком, в основному через збільшення інших операційних доходів підприємства – як наслідок до 27,71% виросла і рентабельність підприємства.

Протягом досліджуваного періода показники ліквідності, а саме коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт покриття та коефіцієнт швидкої ліквідності відповідають міжнародним нормативам. Коефіцієнт покриття та коефіцієнт швидкої ліквідності збільшуються у динаміці, що є позитивною тенденцією. В той самий час коефіцієнт абсолютної ліквідності демонструє дегресивну регресію.

Аналіз ліквідності ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» доводить, що підприємство є достатньо платоспроможним та незалежним від позикових коштів.

Фінансова стійкість підприємства була проаналізована за допомогою абсолютного показника фінансової стійкості. Абсолютний показник показує позитивну динаміку та збільшення частки власних оборотних коштів. Отже, протягом 2020-2021 років активи підприємства були сформовані за рахунок власних коштів та ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» спроможна повністю погасити власні зобов'язання.

Проведений аналіз фінансової стійкості дозволяє зробити висновок, що ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» є фінансово стійким підприємством. Розрахувавши основні показники фінансової стійкості підприємства та оцінивши їх в динаміці констатуємо що, ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» стає більш стабільним та незалежним підприємством, на що вказує збільшення коефіцієнту фінансової автономії на 0,18% та зниження коефіцієнту фінансової залежності на 0,25%.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «КРИВООЗЕРСЬКА ХАРЧОСМАКОВА ФАБРИКА»

3.1. Напрямки підвищення ліквідності підприємства

Фінансово-економічна діяльність підприємства спрямована на забезпечення фінансової стійкості, стабільного надходження фінансових ресурсів та їх ефективного використання, досягнення раціонального співвідношення власних і позикових коштів.

Для підвищення ліквідності ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» необхідно збільшувати обсяги продажів та знижувати витрати підприємства.

Для збільшення обсягів продажів підприємству необхідно вживати такі заходи, як:

- стимулювання попиту на продукцію підприємства;
- інформування потенційних покупців продукції;
- післяпродажне обслуговування, надання вичерпної технічної інформації, до і після продажні консультації щодо технічних характеристик продукції та її експлуатації;
- розширення збутової мережі;
- вихід на нові ринки;
- комплексні маркетингові дослідження потенційних ринків збуту;
- випуск нових конкурентоспроможних видів продукції тощо.

Технічний прогрес вимагає постійного оновлення асортименту продукції, що збільшує обсяги продажу, але одночасно вимагає додаткових витрат на закупівлю устаткування, ноу-хау; фінансування подібних витрат.

Однією з найголовніших завдань ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» є модернізація виробництва. Залучення кредитних коштів повинно бути направлено на придбання нового високопродуктивного обладнання, яке

дозволить збільшити виробничі потужності, удосконалити технологічні процеси та істотно підвищити ефективність виробництва.

Для зменшення витрат виробництва ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» можна запропонувати вживати такі заходи, як:

- пошук постачальників, що пропонують вигідніші умови – на сьогоднішній день умови ринку забезпечують можливість широкого вибору як вітчизняних так і закордонних постачальників сировини та матеріалів;
- зменшення постійних та змінних витрат за рахунок економії;
- зменшення постійних витрат шляхом скорочення надлишкових виробничих потужностей на окремих ділянках виробництва тощо.

Для підвищення ліквідності ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» також можна запропонувати збільшувати обсяги грошових коштів. Це, в свою чергу, збільшить коефіцієнт абсолютної ліквідності. Це дозволить підприємству брати позики в банку для фінансування поточної діяльності. Збільшення грошових коштів можна забезпечити за рахунок реалізації або здачі в оренду основних засобів, не задіяних у виробництві.

Для підвищення показників ліквідності та фінансової стійкості ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» пропонується запровадити систему управління дебіторською заборгованістю підприємства. Особливу важливість це завдання набуває з огляду на проблеми підприємств-партнерів, що обумовлюються економічними труднощами під час війни та післявоєнного відновлення економіки. Управління дебіторською заборгованістю має містити:

-аналіз дебіторів-підприємства ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика», який має включати моніторинг дебіторів щодо своєчасності погашення дебіторської заборгованості, їхнього фінансового стану, процентів за комерційний кредит тощо. Одним з основних пунктів має бути давність надання дебіторської заборгованості, при виявленні неможливості повернення або прострочення строків повернення позикових коштів. У разі виявлення таких необхідно терміново вжити заходів для їх стягнення, при цьому доцільним буде впровадження вексельної форми оплати.

-налагоджування претензійної угоди. У разі невиконання дебітором даних зобов'язань надсилати до боржника листи-претензії та попередження про майбутнє звернення до суду в разі невиконання укладених домовленостей.

-запровадження факторингу, зважаючи на сьогоденну ситуацію пов'язану з серйозною кризою в українській економіці, а певним чином і у світовій, доцільно запровадити саме відкритий факторинг. Діяльність ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» є транспарентною для бізнес-партнерів, з іншого боку відкритість факторингу надає інформацію щодо своєчасності та невідворотності судових рішень щодо стягнення заборгованості у разі несвоєчасних фінансових розрахунків. Враховуючи потенційні перспективи виходу ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» на ринки країн ЄС рекомендується використання також зовнішнього факторингу та форфейтингу. Зважаючи на кон'юнктуру ринку доцільно обґрунтовувати застосування факторингу без права регресу.

3.2. Шляхи забезпечення фінансової стійкості підприємства

Основним напрямком зміцнення фінансової стійкості ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» є зниження собівартості продукції, яку він виробляє.

Виявлення резервів зниження собівартості повинне спиратися на комплексний техніко-економічний аналіз роботи підприємства, а саме:

- вивчення технічного і організаційного рівня виробництва;
- використання виробничих потужностей і основних фондів, сировини і матеріалів, робочої сили, господарських зв'язків.

Витрати живої праці в процесі виробництва складають витрати виробництва. В умовах товарно-грошових відносин і господарської відособленості підприємства неминуче зберігаються відмінності між суспільними витратами виробництва і витратами підприємства. Суспільні витрати виробництва – це сукупність живої праці, що знаходить вираз у

вартості продукції. Витрати підприємства складаються зі всієї суми витрат підприємства на виробництво продукції і її реалізацію. Ці витрати, виражені в грошовій формі, називаються собівартістю і є частиною вартості продукту. У неї включають вартість сировини, матеріалів, палива, електроенергії і інших предметів праці, амортизаційні відрахування, заробітна плата виробничого персоналу і інші грошові витрати. Зниження собівартості означає економію упередметненої і живої праці і є найважливішим чинником підвищення ефективності виробництва, зростання накопичень.

Найбільша частка у витратах на виробництво промислової продукції доводиться на сировину і основні матеріали, а потім на заробітну плату і амортизаційні відрахування.

Собівартість знаходиться у взаємозв'язку з показниками ефективності виробництва. Вона відображає велику частину вартості продукції і залежить від зміни умов виробництва і реалізації продукції. Істотний вплив на рівень витрат роблять техніко-економічні чинники виробництва. Цей вплив виявляється залежно від змін в техніці, технології, організації виробництва, в структурі і якості продукції і від величини витрат на її виробництво. Аналіз витрат, як правило, проводиться систематично протягом року в цілях виявлення внутрішньозаводських резервів їх зниження.

Можливості зниження собівартості можна виявити і аналізувати за двома напрямками – за джерелами і факторам.

Під джерелами розуміються витрати, за рахунок економії яких знижується собівартість продукції. До них відносяться витрати живої та уречевленої праці, адміністративно-управлінські витрати.

Існують такі джерела, за якими можна намітити резерви зниження собівартості продукції підприємства:

- зниження витрат на оплату праці;
- зниження матеріаломісткості продукції;
- скорочення витрат на управління та обслуговування виробництва;
- економія позавиробничих витрат і витрат;

- ліквідація непродуктивних втрат і витрат.

Під факторами розуміють заходи, що викликають зміни собівартості продукції. Всі чинники поділяються на:

- народногосподарські;
- внутрішньогалузеві;
- внутрішньовиробничі [31, с. 562].

Народногосподарські фактори – це зміна цін на матеріали, конструкції, тарифів на електроенергію, тарифних ставок. Внутрішньогалузеві фактори передбачають покращення матеріально-технічного постачання, підвищення рівня концентрації виробництва і укрупнення підприємств, спеціалізацію, вдосконалення структури управління, розвиток кооперування.

Внутрішньовиробничі чинники передбачають впровадження укрупнених збірних конструкцій і деталей, економію матеріальних ресурсів, збільшення обсягу виконуваних робіт, поліпшення використання машин, механізмів, устаткування.

Класифікація джерел та факторів зниження собівартості наведена в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Джерела та фактори зниження собівартості продукції ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»

Джерела	Фактори
Зниження витрат на оплату праці	Застосування працезберігаючих технологій, поліпшення організації виробництва
Зниження матеріаломісткості продукції	Раціональне та економне застосування матеріальних ресурсів, застосування ресурсозберігаючих технологій
Скорочення витрат на управління та обслуговування виробництва	Зміна обсягу і структури продукції
Економія позавиробничих втрат і витрат	Підвищення якості продукції
Ліквідація непродуктивних втрат і витрат	Вдосконалення стимулювання

Одним із варіантів зниження собівартості є застосування працезберігаючих технологій та поліпшення організації виробництва, що

приведе до підвищення продуктивності праці. Із зростанням продуктивності праці скорочуються витрати праці в розрахунку на одиницю продукції, а отже, зменшується і питома вага заробітної плати в структурі собівартості.

Збільшення вироблення продукції на одного робітника може бути досягнуте за рахунок здійснення організаційно-технічних заходів, завдяки чому змінюються, як правило, норми виробітку і відповідно їм розцінки за виконувані роботи. Збільшення вироблення може відбутися і за рахунок перевиконання встановлених норм виробітку без проведення організаційно-технічних заходів. Норми виробітку і розцінки в цих умовах, як правило, не змінюються.

У першому випадку, коли змінюються норми виробітку і розцінки, підприємство отримує економію на заробітній платі робітників. Пояснюється це тим, що у зв'язку зі зниженням розцінок частка заробітної плати в собівартості одиниці продукції зменшується. Однак це не призводить до зниження середньої заробітної плати робітників, так як наведені організаційно-технічні заходи дають можливість робітникам з тими ж витратами праці виробити більше продукції.

Таким чином, проведення організаційно-технічних заходів з відповідним переглядом норм виробітку дозволяє знижувати собівартість продукції за рахунок зменшення частки заробітної плати в одиниці продукції одночасно зі зростанням середньої заробітної плати робітників.

У другому випадку, коли встановлені норми виробітку і розцінки не змінюються, величина витрат на заробітну плату робітників у собівартості одиниці продукції не зменшується. Але із зростанням продуктивності праці збільшується обсяг виробництва, що призводить до економії по інших статтях видатків, зокрема скорочуються витрати по обслуговуванню виробництва і управлінню. Відбувається це тому, що в загальновиробничих витратах значна частина витрат – умовно-постійні витрати (амортизація обладнання, утримання будівель, зміст цехового і загальнозаводського апарату та інші витрати), які не залежать від ступеня виконання плану виробництва. Це означає, що їх загальна

сума не змінюється або майже не змінюється в залежності від виконання плану виробництва. Звідси випливає, що, чим більше випуск продукції, тим менше частка цехових і загальнозаводських витрат у її собівартості.

Зниження собівартості є важливим фактором розвитку ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика». Впровадження нової техніки, комплексна механізація та автоматизація виробничих процесів, удосконалення технології, впровадження прогресивних матеріалів дозволяють значно знизити собівартість продукції підприємства.

До факторів зниження собівартості продукції ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» можна віднести такі:

1) Підвищення технічного рівня виробництва, а саме:

- впровадження нової, прогресивної технології, механізація та автоматизація;
- поліпшення використання та застосування нових видів сировини та матеріалів;
- інші фактори, що підвищують технічний рівень виробництва.

Зниження собівартості продукції підприємства може відбутися при створенні автоматизованих систем управління, використанні ЕОМ, вдосконалення та модернізації існуючої техніки і технології. Зменшуються витрати і в результаті комплексного використання сировини, застосування економічних замінників, повного використання відходів у виробництві. Великий резерв таїть в собі і вдосконалення продукції, зниження її матеріаломісткості і трудомісткості, зниження ваги машин і устаткування, зменшення габаритних розмірів і ін.

2) Удосконалення:

- організації виробництва та праці в результаті зміни в організації виробництва, формах і методах праці при розвитку спеціалізації виробництва;
- поліпшення використання основних фондів;
- поліпшення матеріально-технічного постачання;
- скорочення транспортних витрат;

- інших факторів, що підвищують рівень організації виробництва.

3) Зміна обсягу та структури продукції, які можуть привести до відносного зменшення умовно-постійних витрат (крім амортизації), відносному зменшенню амортизаційних відрахувань, зміні номенклатури та асортиментів продукції, підвищенню її якості. Умовно-постійні витрати не залежать безпосередньо від кількості продукції, що випускається підприємством. Зі збільшенням обсягу виробництва їх кількість на одиницю продукції зменшується, що призводить до зниження її собівартості.

4) Поліпшення використання природних ресурсів, а саме:

- зміна складу та якості сировини;
- зміна продуктивності родовищ, обсягів підготовчих робіт при видобутку, способів видобутку природної сировини;
- зміна інших природних умов.

Дані фактори відображають вплив природних умов на величину змінних витрат.

5) Галузеві та інші фактори, такі як:

- введення та освоєння нових видів продукції та виробництв;
- підготовка та освоєння виробництва в діючих об'єднаннях і на підприємствах;
- інші фактори.

Для зниження собівартості продукції ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» можна запропонувати провести комплекс заходів щодо введення енергозберігаючих технологій, наприклад, модернізувати системи опалення, централізоване опалення замінити локальним, що дозволить скоротити втрати при транспортуванні енергоресурсів, а також ефективніше контролювати їх витрачання. Всі ці заходи дозволять знизити витрати на енергетику в структурі собівартості.

Підприємству також необхідно зменшувати собівартість виробництва за рахунок скорочення інвестиційних кошторисів та прямих витрат.

Основними шляхами зниження собівартості продукції є також скорочення тих витрат, які мають найбільшу питому вагу в її структурі.

Факторами зниження собівартості продукції можна визначити наступні:

- підвищення технічного рівня виробництва;
- удосконалення організації виробництва і праці;
- заміна структури та обсягу виробництва;
- галузеві, ринкові та інші фактори.

Джерелами зниження собівартості продукції є ті витрати, за рахунок економії яких відбувається її зменшення, а саме: витрати уречевленої праці, які можуть бути знижені за рахунок покращення використання засобів і предметів праці.

На ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» найбільшу питому вагу у структурі витрат займають матеріальні витрати. Виходячи з цього, розглянемо можливі джерела зниження їх вартості. Це можна отримати за рахунок:

1) Конструкторсько-технологічних заходів, таких як:

- зниження норм використання матеріалів та витрат у виробництві;
- оптимізація норм витрат допоміжних матеріалів на технологічні та експлуатаційні потреби.

2) Раціоналізація закупівель:

- пошук альтернативних постачальників;
- зниження ціни закупки;
- кращі умови оплати та поставки;
- застосування прогресивної системи знижок;
- зниження цін постачальників.

Розглянемо основні шляхи зниження собівартості продукції підприємства:

1) Зниження товарно-заготівельних витрат:

- розробка оптимальних маршрутів перевезень;
- використання більш економних видів транспорту;

- використання автомобілів підприємства, що знаходяться на випробуваннях, для доставки сировини;

- використання оптимальних контрактних умов поставки товарно-матеріальних цінностей.

2) Зниження трудових витрат:

- удосконалення організаційної структури підприємства;
- навчання та розширення спеціалізації персоналу з метою розширення зон діяльності;

- вдосконалення системи оплати праці.

3) Зниження енерговитрат:

- оптимізація технологічних режимів роботи обладнання;
- проведення енергозберігаючих заходів;
- запобігання втратам енергоносіїв у мережах.

4) Зниження інших витрат:

- виведення з експлуатації незадіяного обладнання, приладів, споруд, їх реалізація чи здавання в оренду;

- зниження витрат на обслуговування виробництва;

- реставрація та повторне використання запчастин до технологічного обладнання та технологічних транспортних засобів;

- зниження адміністративних витрат шляхом оптимізації кількості структурних підрозділів і витрат на їх утримання.

Найважливіше значення в боротьбі за зниження собівартості продукції також має дотримання найсуворішого режиму економії на всіх ділянках виробничо-господарської діяльності підприємства. Послідовне здійснення на підприємствах режиму економії виявляється у зменшенні витрат матеріальних ресурсів на одиницю продукції, скороченні витрат по обслуговуванню виробництва та управління, в ліквідації втрат від браку та інших непродуктивних витрат.

Матеріальні витрати ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» займають велику питому вагу в структурі собівартості продукції, тому навіть

незначне заощадження сировини, матеріалів, палива і енергії надасть значний ефект.

Для підприємства важливо забезпечити надходження сировини від таких постачальників, які знаходяться на невеликій відстані від підприємства, а також перевозити вантажі найбільш дешевим видом транспорту. При укладенні договорів на поставку матеріальних ресурсів необхідно замовляти такі матеріали, які за своїми розмірами та якістю точно відповідають планової специфікації на матеріали, а також прагнути використовувати більш дешеві матеріали, не знижуючи в той же час якості продукції.

Основною умовою зниження витрат сировини та матеріалів на виробництво одиниці продукції ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» є:

- використання прогресивних видів сировини;
- впровадження технічно обґрунтованих норм витрат матеріальних цінностей.

Скорочення витрат на обслуговування виробництва і управління також знижує собівартість продукції. Розмір цих витрат на одиницю продукції залежить не тільки від обсягу випуску продукції, але і від їх абсолютної суми. Чим менше сума цехових і загальнозаводських витрат у цілому по підприємству, тим за інших рівних умов нижче собівартість кожного виробу.

Значні резерви зниження собівартості продукції ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» полягають у скороченні витрат від браку та інших непродуктивних витрат. Вивчення причин браку, виявлення його винуватця надають можливість здійснити заходи з ліквідації витрат від браку, скороченню і найбільш раціональному використанню відходів виробництва.

3.3. Створення системи управління фінансовою стійкістю та ліквідністю ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»

Вагоме значення у забезпеченні фінансової стійкості та ліквідності підприємства має система їх управління. Ефективно побудована система

управління фінансовою стійкістю та ліквідністю підприємства дозволить досить обґрунтовано визначити всі наявні проблеми та можливості, що виникають в процесі підтримання та досягнення ефективного та раціонального розвитку кожного суб'єкта господарювання. Фінансова стійкість підприємства вважається вирішальною та головною в діяльності кожного підприємства, тому що саме фінанси в ринкових умовах господарювання виступають рушійною силою будь-якої економічної системи.

Для ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» ефективно побудовано система управління на всіх рівнях та стадіях його діяльності є беззаперечною гарантією для вирішення проблем забезпечення фінансової стійкості та ліквідності на підприємстві.

Управління діяльністю ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» повинно будуватися на основі відповідної системи менеджменту внаслідок складання системи гнучких планів виробництва, системного моніторингу за всіма видами діяльності підприємства та раціональному використанню всіх елементів виробничої системи. При цьому кінцевою метою у забезпеченні ефективного функціонування стійкого виробничого процесу має бути:

- одержання прибутку на основі оптимального і збалансованого обсягу продажів продукції;
- зміцнення та підвищення іміджу підприємства;
- підвищення якості продукції яка виробляється підприємством;
- задоволення потреб споживачів продукції підприємства.

Суттєвий вплив на ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» має значний обсяг запасів, які забезпечують його абсолютну фінансову стійкість, проте зменшення їх обсягу не доречно, адже підприємство може втратити абсолютно стійкий фінансовий стан. Це означає, що підприємству необхідно оптимізувати товарний асортимент таким чином, щоб оборотність була достатньо високою і дозволить вивільняти кошти з обороту та направляти їх на подальше фінансування оборотних активів. Прискорення оборотності коштів

надасть можливість здійсненню додаткових виробничих та фінансових циклів і призведе до збільшення виручки.

Тобто, збільшується виручка та собівартість реалізації, постійні витрати зростають повільніше або взагалі не змінюються (обсяг запасів не збільшується, відповідно більша частина постійних витрат не зміниться), що призведе до збільшення прибутку та рентабельності. У зв'язку з цим ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» постає перед вибором оптимізації товарного асортименту для стабілізації та зміцнення свого фінансового стану, де доцільним є виконання таких дій та взаємозв'язків між структурними підрозділами підприємства (Рис 3.3):

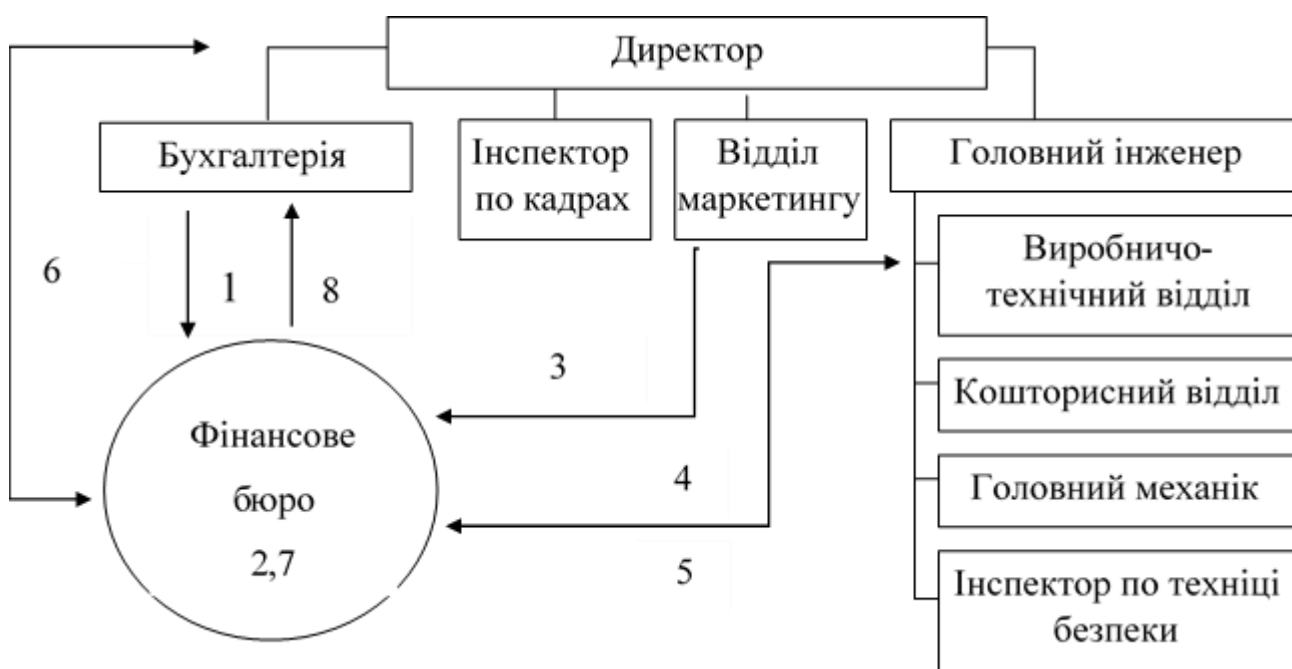

Рис. 3.3. Координація та взаємозв'язок структурних підрозділів ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»

1. Отримання форм балансу 1, 2, 3 від бухгалтерії для оцінки фінансової стійкості та ліквідності ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»
2. Фінансове бюро здійснює аналіз показників ліквідності, а саме: порівняння показників з нормативами, оцінка динаміки змін показників ліквідності та фінансової стійкості, виявлення недоліків

та з'ясування причин цих недоліків.

3. Відділ маркетингу проводить комплексний аналіз ринку та направляє звіт з вибором оптимального товарного асортименту до фінансового бюро.
4. Формування запиту на можливі зміни асортименту продукції та розробку заходів щодо підвищення ліквідності та фінансової стійкості, який направляється у виробничий відділ.
5. Розробка заходів щодо виконання запиту.
6. Фінансове бюро разом з директором розробляють фінансову стратегію ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика», приймають рішення щодо структури капіталу.

Доцільним буде рішення щодо додадкового розміщення акцій – перереєстрація у публічне акціонерне товариство, підготовка до процедури лістингу з метою подальшого виходу на IPO на фондовій біржі.

7. Фінансове бюро здійснює контроль впровадження та реалізації обраної фінансової стратегії.
8. Запит на формування бухгалтерією планового балансу та отримання нової звітності.

В цілому для підвищення фінансової стійкості ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» необхідно створювати систему заходів з управління фінансовою стійкістю, яка повинна передбачати комплексне виконання завдань з безперервного нарощування обсягів виробництва продукції на ряду із підвищенням продуктивності праці своїх працівників, вихід на нові ринки та захоплення якомога більшої частки на ринку на основі підвищення якості та розширення асортименту своєї продукції, раціональне зменшення витрат на виробництво продукції, а також максимально ефективно використовувати всі види ресурсів та об'єктивно будувати договірні відносини з постачальниками та покупцями, вести раціональну цінову політику з ними.

Враховуючи, що на рівні підприємства організація контролінгу може

здійснюватися як шляхом виокремлення окремого структурного підрозділу (відділу, сектору тощо), постійнодіючої групи у складі фінансового відділу або тимчасової групи, яка б виконувала функції контролінгу, так і шляхом покладання зазначених функцій на працівників фінансового відділу, у випадку ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» більш оптимальним виглядає останній підхід.

Оскільки колектив підприємства нараховує 42 особи, і створення окремого підрозділу фінансового контролінгу на сучасному етапі вбачається недоцільним, з урахуванням діючої структури підприємства (рис. 2.1) пропонується здійснювати аналіз та контроль поточної діяльності працівниками бухгалтерського підрозділу за допомогою інструментів фінансового контролінгу, шляхом реформувавши його у відділ бухгалтерського обліку та фінансового контролінгу. Враховуючи перспективи подальшого розвитку підприємства, планується можливість утворення окремого фінансового підрозділу (рис.3.3).

Основними цілями фінансового контролінгу будуть забезпечення оптимального рівня ліквідності, підтримка платоспроможності в довгостроковому періоді, а також забезпечення та підвищення рівня рентабельності ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика».

Крім аналізу та контролю поточної діяльності, відповідні працівники відділу бухгалтерського обліку та фінансового контролінгу братимуть участь у формуванні оперативних і перспективних планів, прогнозів, кошторисів і бюджетів, аналізі причин відхилень фактичних результатів від запланованих показників, а також формування стратегій та пріоритетів розвитку підприємства.

Результатом впровадження фінансового контролінгу, на наше переконання, має стати підвищення ефективності використанні фінансових ресурсів підприємства та, відповідно, загальних результатів фінансової діяльності та конкурентоспроможності ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» на ринку.

РОЗДІЛ 4

ОХОРОНА ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Функціонування підприємства неможливе без забезпечення належних умов праці.

За охорону праці у ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» відповідає інженер з охорони праці, який виконує такі функції:

- оперативно-методичне управління роботою з охорони праці;
- розробка комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів безпеки та гігієни праці;
- проведення вступного інструктажу з питань охорони праці для працівників;
- розробка положень, інструкцій, інших нормативних актів про охорону праці, що діють в межах установи та відповідають загальноприйнятим положенням (інструкціям, законам);
- забезпечення працівників правилами, стандартами, нормами, положеннями, інструкціями та іншими нормативними актами з охорони праці та контроль за їх дотриманням;
- підвищення кваліфікації і перевірку знань посадових осіб з питань охорони праці;
- участь у роботі комісії з питань атестації робочих місць за умовами праці;
- сприяння впровадження у виробництво досягнень науки і техніки у т. ч. ергономіки і прогресивних технологій, сучасних засобів захисту працюючих, населення і навколишнього середовища;
- розгляд листів, заяв та скарг працюючих з питань охорони праці.

Працівники ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» при прийнятті на роботу проходять первинний інструктаж з техніки безпеки. Цей інструктаж проводиться технічним директором підприємства.

Всі працівники підприємства один раз на шість місяців проходять повторний інструктаж з техніки безпеки.

Робочий день працівників ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» складає 8 годин.

Кожен працівник підприємства має постійне робоче місце. Виконання роботи передбачається в сидячій позі в кріслі. Крісло відповідає вимогам ГОСТ 12.2.032-78 «Робоче місце при виконанні робіт сидячи».

Для комфортної роботи стіл повинен задовольняти наступним умовам:

- висота столу повинна бути вибрана з урахуванням можливості сидіти вільно, в зручній позі, при необхідності спираючись на підлокітники;
- нижня частина столу повинна бути сконструйована так, щоб лікар міг зручно сидіти, не був вимушений підтискати ноги;
- поверхня столу повинна володіти властивостями, що виключають появу відблисків в полі зору лікаря;
- конструкція столу повинна передбачати наявність висувних ящиків (не менше 3 для зберігання документації, канцелярських обладнань).
- висота робочої поверхні рекомендується в межах 680-760мм. Висота поверхні, на яку встановлюється клавіатура, повинна бути біля 650мм.

Велике значення надається характеристикам робочого крісла. Так, висота сидіння над рівнем підлоги, що рекомендується, знаходиться в межах 420-550мм. Поверхня сидіння м'яка, передній край закруглює, а кут нахилу спинки - регульований.

При роботі з комп'ютером, працівники ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» піддаються в основному дії фізичних і психофізіологічних небезпечних і шкідливих виробничих чинників. Розглянемо ці чинники детальніше.

До фізичних чинників відносяться:

- підвищений рівень шуму на робочому місці;
- підвищений рівень іонізуючих випромінювань;
- небезпечний рівень напруги в електричному ланцюзі, замикання якого

може статися через тіло людини;

- підвищений рівень статичної електрики;
- підвищений рівень електромагнітних випромінювань;
- недостатня освітленість робочої зони;
- підвищена пульсація світлового потоку;
- підвищений рівень ультрафіолетової/інфрачервоної радіації.

До психофізіологічних чинників відносяться:

- фізичні перевантаження (статичні, динамічні, гіподинамія);
- нервово-психічні перевантаження (розумове перенапруження, перенапруження аналізаторів, монотонність праці, емоційні перевантаження).

На ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» розроблено і діє положення «Про проходження медичного огляду», відповідно до якого всі працівники проходять обов'язковий попередній огляд при прийомі на роботу і періодичний в процесі трудової діяльності. При укладенні трудового договору працівників підприємства знайомлять з умовами праці на підприємстві.

Окрім зниження продуктивності праці високі рівні шуму призводять до погіршення слуху. Тривале знаходження людини в зоні комбінованої дії різних несприятливих чинників може призвести до професійних захворювань.

Мікроклімат впливає на функціональну діяльність людини, її самопочуття, здоров'я і є одними з найважливіших показників санітарно-гігієнічних умов праці.

У ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» робочий процес здійснюється при температурі повітря в холодну пору року 22 – 24 °С, в теплий період року складає 21 – 23 °С. Відносна вологість в холодну пору року 50% та в теплий період 45 – 60% при температурі 27 °С. Швидкість руху повітря в відділі складає 0,1 – 0,2 м/с.

В кабінетах ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» є природне освітлення – по 3 вікна та штучне освітлення, яке застосовується не тільки в темний, але й у світлий час доби. Виходячи з нормативних значень природного

освітлення, робота працівників відділу відповідає характеристиці зорової роботи високої точності, який має III розряд та має коефіцієнт природного освітлення при верхньому і комбінованому освітленні – 4,5% і при звичайному – 1,8%. А при штучному освітленні для роботи з документами освітлення становить 400 лк.

Значення напруженості електростатичного поля на робочих місцях (як у зоні екрана дисплея, так і на поверхнях обладнання, клавіатури, друкувального пристрою) не перевищують гранично допустимих значень ГОСТ 12.1.045-84, СН 1757-77.

Значення напруженості електромагнітних полів на робочих місцях відповідають нормативним значенням (ГДР № 3206-85, ГДР № 4131-86, СН № 5802-91, ГОСТ 12.1.006-84).

В робочих кабінетах ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» дотримуються оптимальні норми мікроклімату, які відповідають Державним санітарним нормам мікроклімату виробничих приміщень (ДСН 3.3.6.042-99).

У кабінетах ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» на підлозі паркет, немає пилу та вологість приміщення відповідає нормативним значенням, тому ймовірність ураження електричним струмом дуже мала.

У ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» використовуються та дотримуються таких правил:

- ізоляції токоведучих частин;
- елементи для здійснення захисного заземлення металевих не струмоведучих частин виробу;
- забезпечення недоступності токоведучих частин, що знаходяться під напругою, для випадкового дотику;
- організація безпечної експлуатації установок, тобто встановлюють пристрої захисного відключення, закривають вільні розетки, а електророзетки, які експлуатуються, знаходяться у важкодоступних місцях.

Керівник ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» постійно слідкує за справністю і зберіганням всього протипожежного обладнання, а також

своєчасною перевіркою і випробуванням вогнегасників.

На ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» в усіх кабінетах існує система охоронно-пожежної сигналізації та інструкція з пожежної безпеки, яка складена за нормативними документами та актами Державної протипожежної служби. При прийнятті на роботу працівникам проводять інструктаж з пожежної безпеки та відмічають у спеціальному журналі «евакуації» з яким ознайомлений весь персонал. Два рази на рік проводять тренування по евакуації працівників. При виникненні пожежі негайно повідомляють в найближчу пожежну частину, негайно сповіщають працівників про пожежу. Швидко, без паніки евакуюють працівників з будівлі згідно з планом евакуації, не допускаючи зустрічних і пересічних потоків людей. Покидаючи приміщення, відключають всі електроприлади, вимикають світло, щільно закривають за собою двері, вікна, щоб уникнути розповсюдження вогню й диму на суміжні приміщення.

Приміщення ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» відноситься до категорії В-Іа. В ньому знаходиться один вуглекислотний вогнегасник. В-Іа – це приміщення, в якому вибухонебезпечні суміші не утворюються при нормальних умовах експлуатації устаткування, але можуть виникати при аваріях або несправностях обладнання.

В такому випадку, якщо електрообладнання загорілося, його треба гасити вуглекислотним вогнегасником. Він застосовується при пожежі різного електроустаткування, яке знаходиться під напругою до 1000 В.

Ефективно використовується при об'ємному гасінні, не пошкоджуючи не захищене обладнання або об'єкти (музейні експонати, комп'ютерну техніку, радіоелектронну апаратуру, архіви і т.д.), вуглекислота, потрапляючи на палаючу речовину охолоджує і призводить до гасіння. Випаровуючись, вона не лишає слідів. Тому приміщення без підвищеної небезпеки.

ВИСНОВКИ

Розглянувши теоретичні та методичні засади аналізу ліквідності та фінансової стійкості підприємства, можна зробити наступні висновки.

Проведення аналізу ліквідності надає змогу не тільки виявити проблеми та причини їх виникнення, а й визначити шляхи їх усунення. Діагностика фінансового стану підприємства передбачає використання різних методів, прийомів, за допомогою яких можна оцінити фінансовий стан підприємства, з допомогою використання системи фінансових показників та коефіцієнтів.

Фінансова стійкість підприємства є однією з найважливіших характеристик діяльності кожного підприємства. Вона характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, необхідними для нормального функціонування підприємства та незалежністю від позикових коштів. Фінансово стійким вважається таке підприємство, яке за рахунок власних коштів спроможне забезпечити запаси й витрати, не допустити невиправданої кредиторської заборгованості, своєчасно розрахуватись за своїми зобов'язаннями.

Провівши аналіз ліквідності та фінансової стійкості ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» за 2020-2021 роки, в роботі було з'ясовано, що підприємство характеризується достатнім рівнем платоспроможності, що визвано підвищенням рівня залежності підприємства від позичених коштів. За допомогою розрахунку абсолютних показників ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» в 2020-2021 роках, в роботі було з'ясовано, що підприємство є фінансово стійким.

ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» може покращити фінансові результати при умові удосконалення управління витратами від операційної діяльності. Підприємству потрібно розробити бюджети по основним елементам собівартості і статтям адміністративних витрат.

Важливим фактором розвитку ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» є зниження собівартості. Впровадження нової техніки, комплексна

механізація та автоматизація виробничих процесів, удосконалення технології, впровадження прогресивних матеріалів дозволяють значно знизити собівартість продукції підприємства.

Основними факторами зниження собівартості ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» є такі, як підвищення технічного рівня виробництва, удосконалення організації виробництва та праці в результаті зміни в організації виробництва, формах і методах праці при розвитку спеціалізації виробництва, поліпшення використання основних фондів, поліпшення матеріально-технічного постачання, скорочення транспортних витрат, зміна обсягу та структури продукції.

Для зниження собівартості продукції ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика» в роботі було запропоновано провести комплекс заходів щодо введення енергозберігаючих технологій, наприклад, модернізувати системи опалення, централізоване опалення замінити локальним, що дозволить скоротити втрати при транспортуванні енергоресурсів, а також ефективніше контролювати їх витрачання. Всі ці заходи дозволять знизити витрати на енергетику в структурі собівартості.

Підприємству також необхідно зменшувати собівартість виробництва за рахунок скорочення інвестиційних кошторисів та прямих витрат.

Факторами зниження собівартості продукції в роботі були визначені такі, як підвищення технічного рівня виробництва, удосконалення організації виробництва і праці, заміна структури та обсягу виробництва, галузеві, ринкові та інші фактори.

Оскільки матеріальні витрати займають найбільшу частину у структурі витрат ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика», джерелами зниження їх вартості є конструкторсько-технологічні заходи (зниження норм використання матеріалів та витрат у виробництві, оптимізація норм витрат допоміжних матеріалів на технологічні та експлуатаційні потреби), раціоналізація закупівель (пошук альтернативних постачальників, зниження ціни закупки, кращі умови оплати та поставки, застосування прогресивної системи знижок,

зниження цін постачальників).

Найважливіше значення в боротьбі за зниження собівартості продукції також має дотримання найсуворішого режиму економії на всіх ділянках виробничо-господарської діяльності ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика». Послідовне здійснення на підприємствах режиму економії виявляється у зменшенні витрат матеріальних ресурсів на одиницю продукції, скороченні витрат по обслуговуванню виробництва та управління, в ліквідації витрат від браку та інших непродуктивних витрат.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рубан Л.О. Теоретичні та практичні аспекти аналізу показників ліквідності / Л.О. Рубан, Т.В. Хвостова // Економіка. Фінанси. Право. – 2018. – № 6(3). – С. 37-40. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 р. № 2694-XI.
2. Morrison, J. // Sustainability and the ethical business. Business Ethics// 2015.-С.311-344.
3. Лазаришина І.Д. Удосконалення методики динамічного аналізу ліквідності для потреб управління / І.Д. Лазаришина, А.В. Лазаришин // Економіка. Фінанси. Право. – 2019. – № 10(2). – С. 41-44.
4. Горбачова О.М. Аналіз фінансового стану підприємства / О.М. Горбачова, Б.В. Купіч // Причорноморські економічні студії. – 2020. – Вип. 50(2). – С. 96-99.
5. Власова Н.О., Міщенко В.А., П'ятак Т.В., Кочетова Т.І., Котлярова А.В. Фінанси підприємств: Підручник / за наук. ред. проф. Н.О. Власової – ХТІ.: Світ Книг, 2018. – с.437.
6. Парасій-Вергуненко І.М. Статичний і динамічний підходи до аналізу ліквідності та платоспроможності суб'єктів господарювання / І.М. Парасій-Вергуненко // Фінанси України. – 2017. – № 2. – С. 81-95.
7. Поддєрьогін А.М., Буряк Л.Д., Нам Г.Г., Павліковський А.М., Павловська О.В., Потій В.З., Куліш А.П., Терещенко О.О., Шульга Н.П., Булгакова С.А. Фінанси підприємств: Підручник/ Керівник авт. кол. І наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 3-тє вид., перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2000. - 460 с.
8. Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф. /Фінанси підприємств: навчальний посібник / за заг. ред. Н. С. Ситник. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 402 с.
9. Мішура В.Б. Економічна сутність, аналіз та оцінка фінансового стану підприємства / В.Б. Мішура, В.Є. Спіцин // Научный вестник Донбасской

- государственной машиностроительной академии. – 2017. – № 3. – С. 121-126.
10. Cernavskis K. Financial Stability of Enterprise as the Main Precondition for Sustainable Development of Economy / K. Cernavskis // Journal of Social Sciencies (Regional Formation and Development Studies), Klaipėda – 2012. – No. 3 (8) – P. 36 – 46.
  11. León P. Four Pillars of Financial Sustainability. Resources for Success Series / P. León – The Nature Conservancy, Arlington, Virginia, USA, 2001. – 29 p.
  12. Школьник І. О., Боярко І. М., Дейнека О. В., Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Київ, 2016. 368 с.
  13. Друри К. Производственный и управленческий учет / К. Друри. – М. : ЮНИТИ, 2005. – 735 с.
  14. Хеддервик К. Финансовый и экономический анализ деятельности предприятий / Пер. с англ. Д.П. Лукичева и А.О. Лукичевой; Под ред. Ю.Н. Воропаева. – М. : Финансы и статистика, 1996. – 192 с.
  15. Бедринець М.Д., Довгань Л.П. Фінанси підприємств навч. посіб. / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 292 с.
  16. Клімович І.М. Деякі питання сутності та оцінки фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / І.М. Клімович // Ефективна економіка. – 2018. – № 10. – Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2018/64.pdf.
  17. Білик М.Д. Фінансовий аналіз: навч. посібн. / М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмежицька. – К.: Вид-во КНЕУ, 2005. – 592 с.
  18. Подольська В. О., Яріш О. В. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / В. О. Подольська, О. В. Яріш – К.: ЦНЛ, 2007. – 488 с.
  19. Шеремет О. О. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / О. О. Шеремет. – К.: Кондор, 2005. – 196 с.
  20. Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків, затв.

постановою Правління НБУ від 06.07.2000 N 279 (втратила чинність на підставі Постанови НБУ від 25.01.2012 № 23

21. Абрютина М. С. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия: 3-е изд., доп.и перераб. / М. С. Абрютина, А. В. Грачев. – М.: Дело и Сервис, 2001. – 265 с.
22. Рогов Г.К. /Формування системи фінансових механізмів корпоративного сталого розвитку / Рогов Г.К./ Херсон Грінь Д. С., с.320.
23. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації, затв. наказом Міністерства фінансів України та Фонду державного майна України № 49/121 зі змінами та доповн. в редакції від 19.02.2013 р.
24. Ліснічук О. Аналіз фінансового стану як ефективний інструмент управління подальшим розвитком підприємства / О. Ліснічук, О. Шпаковська // Економічний аналіз. – 2019. – Т. 29, № 4. – С. 28-34.
25. Овчарук О.І. Аналіз фінансового стану підприємства: сутність та необхідність / О.І. Овчарук // Студентський вісник Національного університету водного господарства та природокористування. – 2020. – № 1(13). – С. 69-72.
26. Беззубко Л.В. Аналіз фінансового стану підприємства та шляхи його покращення / Л.В. Беззубко, О.А. Кулик // Збірник наукових праць Донбаської національної академії будівництва і архітектури. – 2018. – № 4. – С. 127-132.
27. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені наказом Міністерства фінансів України 28.03.2013 р. № 433.
28. Воробйова Н.П. Аналіз фінансового стану підприємства: сутність і необхідність / Н.П. Воробйова, Р.О. Музиченко // Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. Серія: Економіка та менеджмент. – 2017. – № 13. – С. 116-123.
29. Яцух О.О. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки / О.О. Яцух, Н.Ю. Захарова // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського.

Серія: Економіка і управління. – 2018. – № 3. – С. 173-180.

30. Мішура В.Б. Економічна сутність, аналіз та оцінка фінансового стану підприємства / В.Б. Мішура, В.Є. Спіцин // Научный вестник Донбасской государственной машиностроительной академии. – 2017. – № 3. – С. 121-126.
31. Білик М.Д. Фінансовий аналіз: навч. посібн. / М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмежицька. – К.: Вид-во КНЕУ, 2005. – 592 с.

ДОДАТКИ

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Кривоозерська Харчосмакова Фабрика"	Дата (рік, місяць, число)	2021/12/31
Територія	МИКОЛАЇВСЬКА	за ЄДРРТО	05467783
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	Добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів, н.в.і.у.	за КВЕД	08.99
Середня кількість працівників	1 70		
Адреса, телефон	вулиця Індустріальна, буд. 2, смт. КРИВЕ ОЗЕРО, КРИВООЗЕРСЬКИЙ РАЙОН, МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55104	23254	

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	370	263
первісна вартість	1001	723	723
накопичена амортизація	1002	353	460
Незавершені капітальні інвестиції	1005	23 215	20 937
Основні засоби	1010	44 742	45 659
первісна вартість	1011	234 654	244 618
знос	1012	189 912	198 959
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	68 327	66 859
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	19 678	23 357
Виробничі запаси	1101	18 264	18 590
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	1 073	4 162
Товари	1104	341	605
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	8 738	9 609
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	5 935	2 125
з бюджетом	1135	2 531	285
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахований доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	57	111
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	35	1 689
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	35	1 689
Витрати майбутніх періодів	1170	37	86
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	170	147
Усього за розділом II	1195	37 181	37 409
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	105 508	104 268

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	14 610	29 311
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	960	960
Додатковий капітал	1410	58 828	58 828
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	142	29
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7 228	12 405
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	81 768	101 533
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	14 088	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	14 088	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	7 599	1 248
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	26	53
розрахунками з оплати праці	1630	112	145
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 017	887
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	8	22
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	50	50
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	840	330
Усього за розділом III	1695	9 652	2 735
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	105 508	104 268

Керівник

Головний бухгалтер

Бондаренко Віктор Федорович

Светікова Оксана Ігорівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "Кривоозерська Харчосмакова Фабрика"

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за

Рік 2020

р.

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2021	01	01
05467783		

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	62 097	68 086
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(44 625)	(54 193)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	17 472	13 893
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	6 581	8 757
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(2 343)	(1 673)
Витрати на збут	2150	(10 562)	(9 214)
Інші операційні витрати	2180	(4 170)	(3 485)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	6 978	8 278
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	350	852
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(1 015)	(2 089)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(6)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	6 313	7 035
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(1 136)	(1 120)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	5 177	5 915
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	5 177	5 915

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	41 194	44 794
Витрати на оплату праці	2505	4 415	3 945
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 027	884
Амортизація	2515	9 347	8 837
Інші операційні витрати	2520	4 170	3 485
Разом	2550	60 153	61 945

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

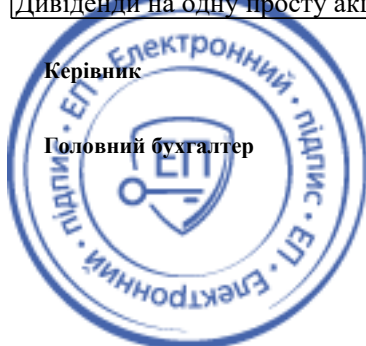
Керівник

Головний бухгалтер

Віктор
Федорович

Бондаренко Віктор Федорович

Светікова Оксана Ігорівна

Підприємство Територія Організаційно-правова форма господарювання Вид економічної діяльності Середня кількість працівників Адреса, телефон	<u>Товариство з обмеженою відповідальністю "Кривоозерська Харчосмакова Фабрика"</u> <u>МИКОЛАЇВСЬКА</u> <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u> <u>Добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів, н.в.і.у.</u> <u>71</u> <u>вулиця Індустріальна, буд. 2, смт. КРИВЕ ОЗЕРО, КРИВООЗЕРСЬКИЙ РАЙОН,</u> <u>МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55104</u>	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ за КАТОТТГ за КОПФГ за КВЕД	КОДИ		
			2022	01	01
			05467783		
			UA48080090010039970		
			240		
			08.99		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	263	156
первісна вартість	1001	723	723
накопичена амортизація	1002	460	567
Незавершені капітальні інвестиції	1005	20 937	28 841
Основні засоби	1010	45 659	41 016
первісна вартість	1011	244 618	230 332
знос	1012	198 959	189 316
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	66 859	70 013
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	23 357	24 262
виробничі запаси	1101	18 590	20 713
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	4 162	3 073
товари	1104	605	476
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	9 609	12 664
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2 125	2 774
з бюджетом	1135	285	1 613
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахований доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	111	159
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 689	788
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	1 689	788
Витрати майбутніх періодів	1170	86	92
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	147	184
Усього за розділом II	1195	37 409	42 536
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	21
Баланс	1300	104 268	112 570

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	29 311	29 311
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	960	960
Додатковий капітал	1410	58 828	58 828
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	29	216
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	12 405	18 839
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	101 533	108 154
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	1 650
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	1 650
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1 248	1 099
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	53	80
розрахунками з оплати праці	1630	145	166
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	887	913
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	22	10
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	50	50
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	330	448
Усього за розділом III	1695	2 735	2 766
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	104 268	112 570

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Слатвінський
Сергій
Миколайович

ЕП Свєтїкова
Оксана Ігорівна

Слатвінський Сергій Миколайович

Свєтїкова Оксана Ігорівна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "Кривоозерська Харчосмакова Фабрика"

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2022	01	01
05467783		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2021 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	60 996	62 097
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(51 964)	(44 625)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	9 032	17 472
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	17 802	6 581
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(2 604)	(2 343)
Витрати на збут	2150	(11 353)	(10 562)
Інші операційні витрати	2180	(4 627)	(4 170)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	8 250	6 978
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	350
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(404)	(1 015)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	7 846	6 313
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(1 412)	(1 136)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	6 434	5 177
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	6 434	5 177

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	40 138	41 194
Витрати на оплату праці	2505	5 196	4 415
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 199	1 027
Амортизація	2515	8 533	9 347
Інші операційні витрати	2520	4 627	4 170
Разом	2550	59 693	60 153

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Слатвінський
Сергій
МиколайовичСлатвінський
Оксана Ігорівна

Слатвінський Сергій Миколайович

Слатвінська Оксана Ігорівна

